

În acest număr:

O ZI LA RÎȘNOV

(paginile 5-6-7)

Mașini „inteligente”

(paginile 12-13-14-15)

Programul de radio și televiziune

(paginile 21-22)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 8 (404) — 23 februarie 1963

1

2

① Un aspect de la cea de-a IV-a Conferință pe țară a Uniunii asociațiilor studenților din R.P. Română. (Fotografie de N. STELORIAN)

② Expoziția „30 de ani de la eroicele lupte ale muncitorilor cehiști și petroliști” din sala Dalles este vizitată în aceste zile de numeroși oameni ai muncii, elevi, studenți etc. Imaginea noastră reprezintă sala principală a expoziției. (Fotografie de Gh. VINȚILĂ)

③ Colectivul de muncitori, tehnicienii și inginerii ai Uzinelor metalurgice „Timpii noi” din Capitală a obținut încă din prima lună a anului frumoase succese în muncă, printre care un număr de zece electrocompresoare peste plan și importante economii.

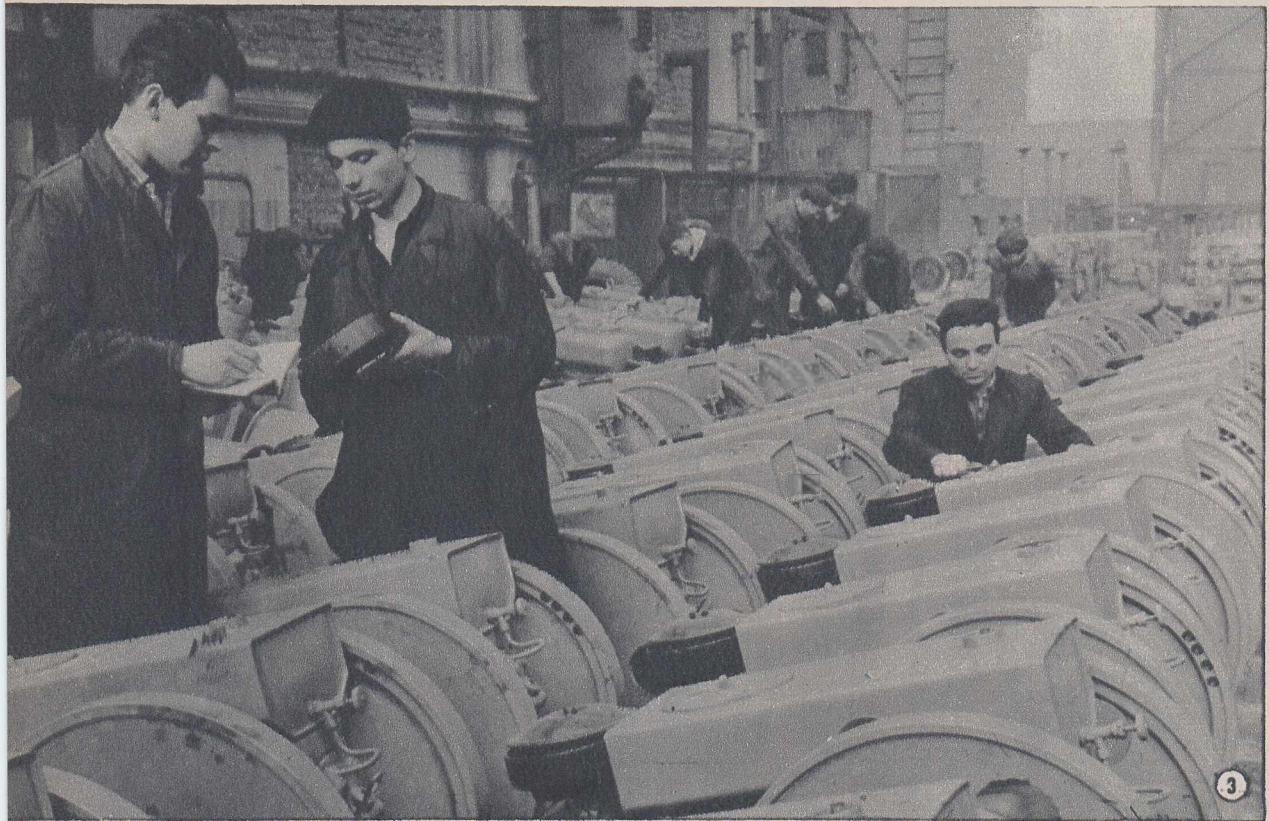
④ La G.A.C. „Victoria socialismului” din comuna Căciulași, raionul Urziceni, lucrările de pregătire a paturilor calde pentru sectorul legumicol și a lotului semincer sînt pe termenat.

⑤ Pentru meritele sale în producție, ca și pentru bogata sa activitate pe tărîm obșteasc, Dumitru Noicev, șeful unei brigăzi de tractoare de la S.M.T.-Budești (în dreapta), a fost propus candidat al F.D.P. pentru alegerile de la 3 martie în circumscripția electorală comunală nr. 1.

⑥ Pe șantierul construcțiilor de blocuri pentru locuințe de pe bd. 1 Mai din Capitală.

⑦ În Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, 157.000 de tineri și tinere au fost antrenati în populara competiție sportivă de masă „Spartachiada de iarnă a tineretului”. De un deosebit succes s-au bucurat, la Miercurea Nirajului, concursurile de șah de la care vă prezentăm imaginea de față.

⑧ Pe ecrane, o nouă producție a Studioului „București”: filmul „Cinoi oamenii la drum” realizat pe baza unui scenariu de Nicolae Țic, Radu Cosașu și Gabriel Barta, în regia lui Mihail Bucur și Gabriel Barta. În fotografie: o scenă din film, în interpretarea actorilor Ilarion Ciobanu și Rodica Tăpălagă.

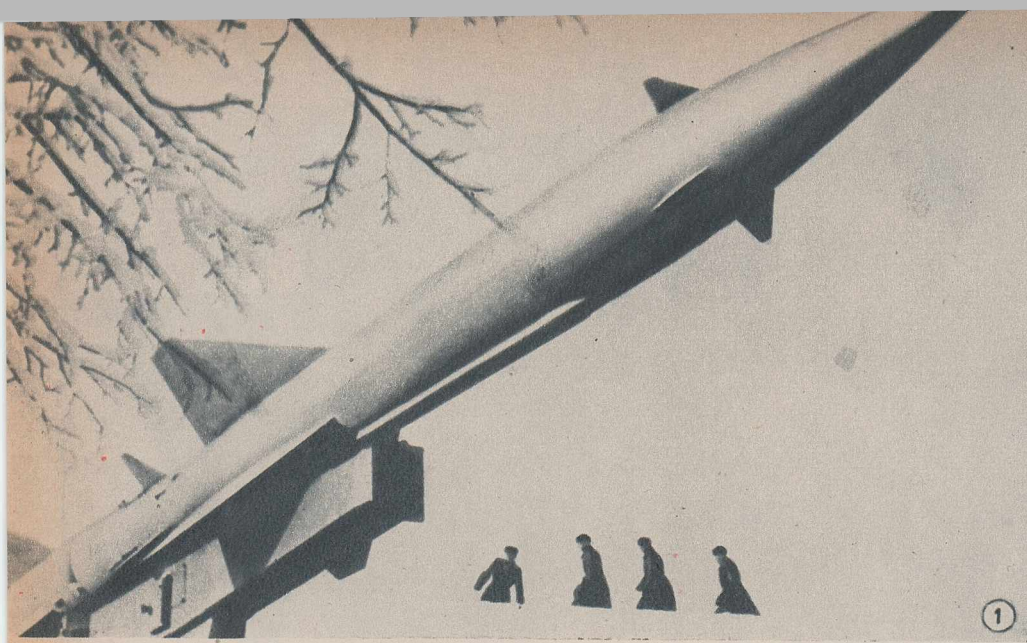

3

4

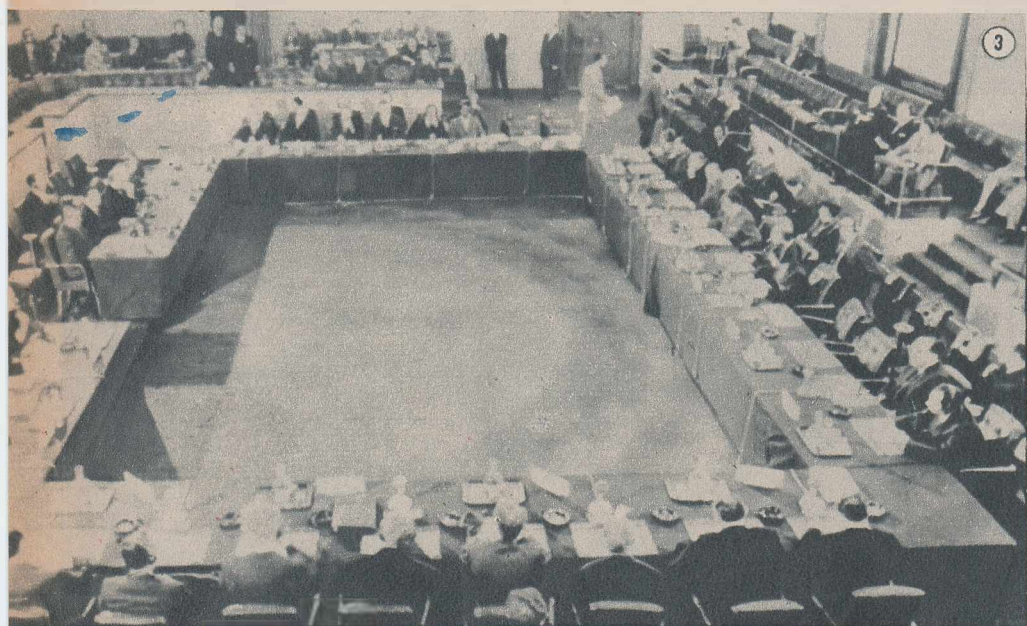

1

2

3

4

1 La 23 februarie poporul sovietic sărbătorește Ziua Armatei Sovietice și a Flotei Maritime Militare a U.R.S.S. În fotografie: la o unitate a trupelor de rachete.

2 Un numeros grup de studenți irakieni din Londra au organizat o demonstrație în fața ambasadei Irakului din capitala Angliei cerind să se pună capăt represiunilor sângeroase din Irak împotriva patrioților. În fotografie: cîțiva dintre demonștranzii în fața intrării ambasadei.

3 La Palatul Națiunilor din Geneva și-a reluat lucrările Comitetul celor 18 state pentru dezarmare. În fotografie: un aspect din sala conferinței.

4 În semn de protest împotriva concederii unor tovarăși de al lor, mai mulți muncitori postali din Argentina au declarat greva foamei. Iată-i în a 6-a zi de grevă.

5 Conducerea Sindicatului național al tipografilor din S.U.A. a anunțat că intenționează să extindă greva tipografilor new-yorkezi — care durează de peste două luni — în California și Franța, unde „New York Times” scoate ediții speciale. În fotografie: greviști new-yorkezi demonstrînd.

6 Harold Wilson a fost ales lider al Partidului laburist din Anglia, în urma decesului lui Hugh Gaitskell.

7 Un grup de japonezi, adversarii ai armii nucleare, au organizat un marș al păcii Hiroșima — Oswiecim. El au sosit în R.P. Polonă pentru a participa la a 18-a aniversare a eliberării lagărului de exterminare de la Auschwitz (Oswiecim).

5

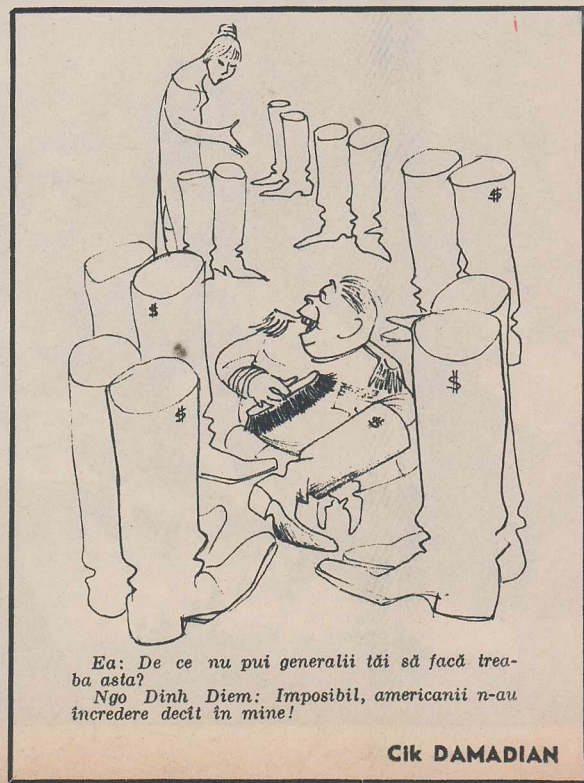
fotocronica
FLACARII

6

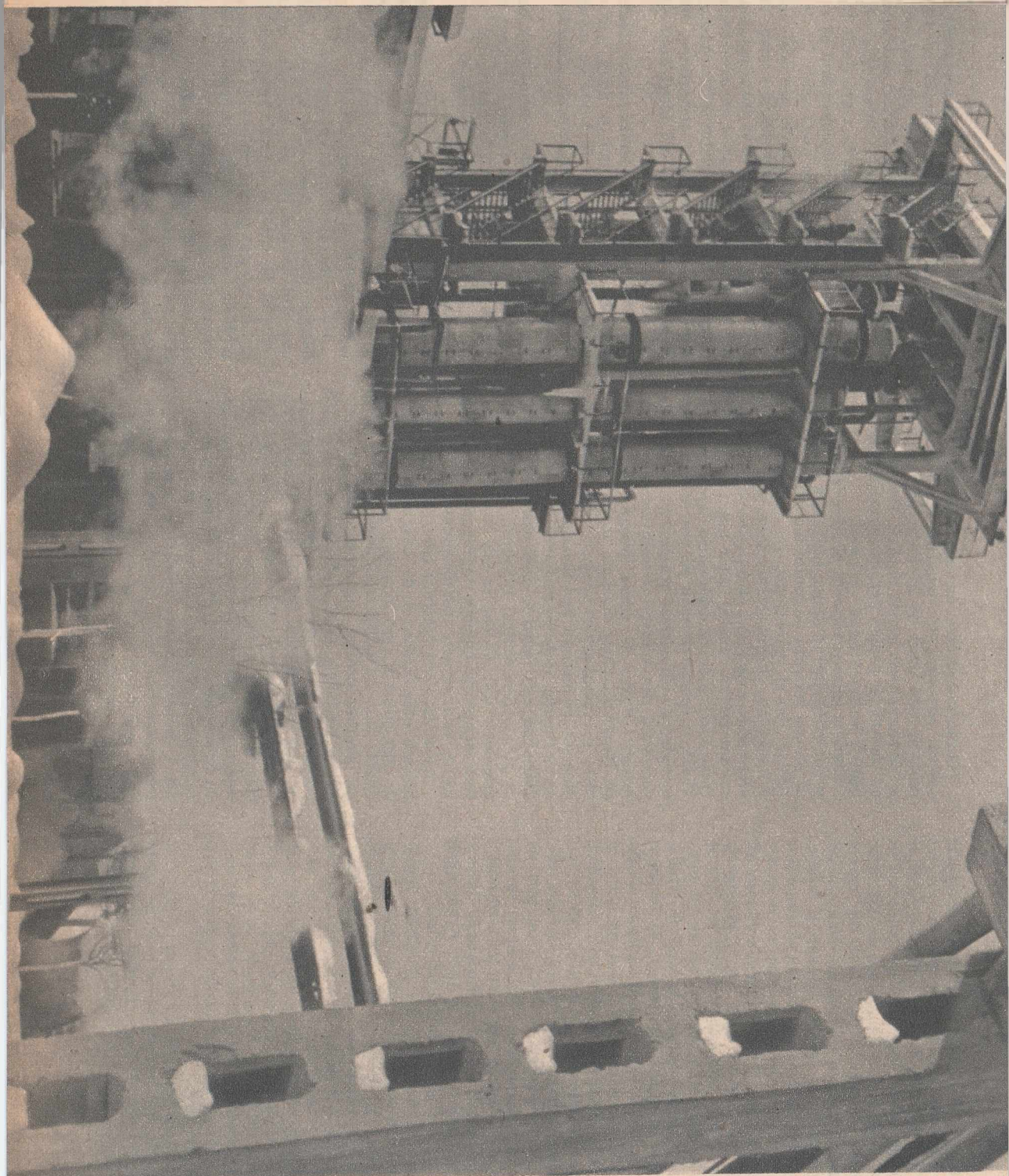

7

Ea: De ce nu pui generalii tăi să facă treaba asta?
Ngo Dinh Diem: Imposibil, americanii n-au încredere decît în mine!

Cik DAMADIAN

Paisajul industrial creează un nou specific al Rîșnovului.

OZI LA RIŠNOV

Cine a vrut să cunoască comunele și orașele noastre raionale în acest început de an s-a invitat mai întâi ca oaspete oriunde știa că se află o adunare de propuneri de candidați în sfaturile populare ori un punct de agitație; acolo unde oamenii, lăsându-și în câteva după-amieze treburile obișnuite, s-au adunat pentru a discuta despre prezent și viitor.

O călătorie începută din mijlocul oamenilor este, se înțelege, un prilej cum nu se poate mai bun de a te asigura că prima cunoștință cu locul în care ai sosit va fi generoasă. Asistând la ceea ce în mod oficial se cheamă discuții și propuneri, nu poți să nu fii sigur că oamenii aceștia îți pun de fapt în mână o monografie succintă. Bunăoară, la Rîșnov, lângă Brașov, la una din întâlnirile cu alegătorii, un bătrîn a ținut să spună neapărat că abia în anii noștri el a început să-și considere orașul cu adevărat oraș. Pînă acum 12-15 ani nu-l socotea decît o comună ceva mai răsărită. O comună, precizează el, așa cum știa că arăta cu cîțiva ani în urmă o așezare rurală.

Într-adevăr, cu tot „farmecul lor medieval”, atît de solicitat de proza turistică, destule orașele ardelenesti erau de fapt și ele niște „locuri în care nu se întîmpla nimic”.

E drept că Bran, Rîșnov, Făgăraș, Sighișoara nu-ți aduceau imediat în minte cerul de plumb al lui Bacovia și toată atmosfera sufocantă a țărgurilor moldovenești. Dar, venit aici cu o treabă oarecare, în orice caz nechemat de munți sau de ruine istorice, ai fi simțit repede că lincezeala avea același gust ca și în Moldova. Rîșnovului îi dădeau o fărîmă de urbanism o magazie ce-și zicea atelier de sculărie, înfiptă în inima orașului, un dispensar și câteva sute de metri pătrați de drum pietruit.

Orașul avea în 1948 un singur medic, iar profesori cît să-i numeri pe degete. Se găsea în schimb din belșug farmec medieval; cetatea Rîșnovului l-a întreținut de-a lungul anilor.

Iluminatul electric nu reușise să depășească centrul orașului, iar oamenii se fereau de becurile mai mari de 25 wați, de teamă să nu consume prea multă lumină. Dar se găsise un cuvînt și pentru întunericul străzilor ori pentru lampa cu gaz: pitoresc.

Desigur, ajunși astăzi în Rîșnov ne simțim și noi îndemnați să dăm o fugă pînă la cetate, să punem piciorul pe multe locuri intrate în istorie; dar să mărturisim: nu acesta ne este primul gînd. Orașul ce abia acum și-a căpătat dreptul de a se numi astfel își spune primul cuvînt asupra sensibilității noastre. Iată-l! Orice s-ar spune, în închipuire, dacă nu și pe hîrtie, e destul de greu să pui alături linia modernă a noii noastre arhitecturi cu croiala neclintită din tradiție a vechilor case ardelenesti. Poate de aceea prima cunoștință cu Rîșnovul, chiar dacă nu izbește de la început prin noul arhitectonic, te impresionează puternic pe măsură ce-l descoperi. Blocurile cu mai multe etaje nu au întîrziat să se arate. Cele două construcții de lângă uzinele chimice, ca și cea din centrul orașului, ne arată că orașelelor din Ardeal le stă foarte bine cu linia simplă și culorile îndrăznețe cerute de legile arhitecturii contemporane.

Avea dreptate bătrînul care refuza să numească oraș Rîșnovul de odinioară. Ce fel de oraș putea fi cînd locuitorii lui se îndeletniceau fie cu cultivarea unor mici bucăți de pămînt, ori cu creșterea unei juninci, fie cu tîmplăria prin modestele ateliere ale orașului, ori cele din împrejurimi? Rîșnovul de astăzi ocupă un loc de seamă pe harta industrială a regiunii Brașov. Aproape în fiecare unitate a industriei construcțiilor de mașini din țară există măcar câteva din seriile de filiere, alezoare, burghiuri ce poartă pe ele inițialele „F.S.R.” — Fabrica de scule Rîșnov. Dacă muncitorii sînt mîndri de frumosul ei renume precum și de faptul că de la înființarea fabricii și pînă acum productivitatea muncii a crescut an de an, colectivității din Rîșnov n-au mai puține motive de a fi mîndri

de roadele muncii lor. Au un argument proaspăt: producția medie obținută în 1962 de G.A.C. „I.L. Caragiale” a întrecut cu mult producțiile medii ale celor trei ani anteriori.

Pînă în 1948, dacă adolescenții orașului voiau să facă altceva în viață decît bunicii sau părinții lor, trebuiau neapărat să ia drumul Brașovului. Cele două școli locale nu-i puteau duce decît pînă la sfîrșitul claselor elementare. Amîndouă nu însumau atunci nici măcar jumătate din numărul claselor de studiu ori al profesorilor pe care-i are astăzi o singură școală, cea medie: 70 de cadre didactice își desfășoară aici activitatea zilnică, luminînd peste 1.600 de elevi împărțiți în 49 de clase.

Învățămîntul de astăzi ajută industria Rîșnovului să-și crească o mare parte din cadre la ea acasă. Peste 1.000 de muncitori tineri de aici sînt absolvenți ai noii școli profesionale.

Și tot pînă în 1948, dacă se întîmpla cumva ca medicul să lipsească vreodată (ceea ce nu era prea rar), bolnavii trebuiau din nou să ia drumul Brașovului. Adică al orașului. Cine să-l înlocuiască?

La dispensarul actual (despre care oamenii vorbesc mai puțin, pentru că sînt cu gîndul la viitoarea policlinică) și la cabinetul dentar cei 7 medici specialiști au dat numai în 1962 peste 23.000 de consultații.

Un vechi amator de pitoresc ar strîmba desigur din nas dacă și-ar arunca ochii pe una din fotografiile pe care nici un fotoreporter nu uită să o facă: grațioasele brațe de metal ce poartă tuburile fluorescente, profilate peste cetatea Rîșnovului. Pentru rîșnovenii care odinioară se fereau de becurile mai mari de 25 de wați, o astfel de fotografie este de-a dreptul un simbol. Străzile largi, amenajate cu grijă — în ultimul an au fost asfalțate peste 5.850 mp de drum — duc cu ele lumina pînă departe, către marginea orașului, unde se întind uzinele chimice. Pentru

Cele două trambuline sînt zilnic asaltate de schiori.

iluminatul acestor artere statisticile locale au înscris o cifră grăitoare: din 1953, datorită extinderii rețelei electrice de aproape zece ori și înlocuirii becurilor mici cu altele puternice, consumul lunar de lumină a crescut de 45 de ori. O cifră ce spune foarte mult despre adevărata frumusețe pe care noi o numim civilizație.

★

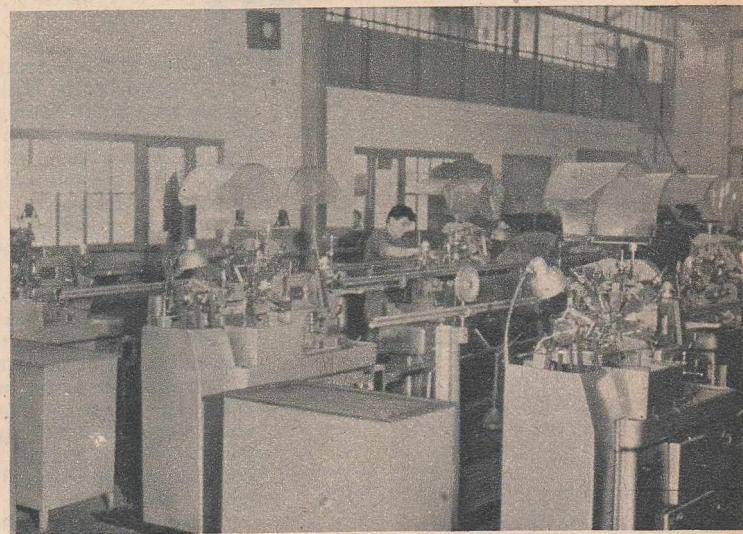
Ceea ce te impresionează în aceste zile de iarnă este mulțimea de copii și tineret ce colindă străzile cu schiurile. Dacă trebuie să cumpere o pîine ori un caiet, fetița de 12 ani sau tînărul de 18 își pune schiurile. Lucrul acesta poate să treacă drept un antrenament zilnic, dar tot atît de bine poate să fie luat și ca anticipație. Nu peste multă vreme despre Rîșnov se va vorbi și ca despre o importantă bază turistică. Valea Cetății, așezată la poalele cetății Rîșnovului, va deveni, pare-se, în destul de scurt timp, un interesant complex sportiv și turistic. Un drum special amenajat va face legătura cu Poiana Brașov, aflată la o distanță de numai o oră și ceva. Oaspeții Poienii vor putea coborî lesne în Valea Cetății, unde-i vor aștepta, în afară de pîrtia de schi și cele două trambuline existente de pe acum, o cabană nouă, un restaurant și un ștrand reamenajat. Rîșnovenii, cei care în 1962 au contribuit din plin la pietruirea străzilor și înlocuirea podurilor de lemn cu altele de beton, sînt gata să dea o mîină de ajutor la transformarea Văii Cetății. Spiritul lor de gospodari se va dovedi, desigur, din plin și la ridicarea policlinicii, la modernizarea unor străzi lăturalnice ori la amenajarea parcului din noul cartier. Într-un cuvînt, la înfăptuirea a tot ceea ce cetățenii discută acum, în aceste zile de iarnă, cu candidații lor.

Mașda MIHĂILESCU
Fotografii de Aurel COPOS

Rîșnov — februarie 1963.

La fabrica de scule, mașinile moderne sînt prezente în fiecare hală.

Și ei se autoservesc.

BUSINESS

ȘI LOBBY

Air Force Skybolt is expected to be one of America's most powerful deterrent weapons. This air launched ballistic missile will save billions in taxes by extending the useful life of our B-52 and British Vulcan II bombs.

DOUGLAS

MISSILE AND SPACE SYSTEMS • MILITARY AIRCRAFT • JETLINERS • RESEARCH AND DEVELOPMENT PROJECTS • GROUND SUPPORT EQUIPMENT • AIRCOMB • ASW DEV

În arhivele Congresului S.U.A.

A

două zi după Anul nou, în biroul senatorului Hubert Humphrey și-a făcut apariția unul din cei mai vechi ziaristi din Washington, ținându-și de mână nepoțelul, care, după spusele sale, „a ajuns la vîrsta cînd poate să înțeleagă activitatea politică”. De aceea unchiul l-a adus la Senat, ca să asiste la un interviu luat unuia din liderii de frunte ai senatorilor democrați. Senatorul și-a arătat bunăvoința relatînd atît unchiului cît și nepotului impresiile culese în urma unei recente călătorii în țările Americii Latine. Vorbînd cu profundă nemulțumire despre regimul militarist compromis din Peru, Humphrey a exclamat:

— Și cu toate acestea noi am recunoscut regimul militar din Peru, ba chiar l-am sprijinit, acordîndu-i ajutoare.

— De ce? — a întrebat contrariat nepotul ziaristului.

— Din cauza presiunilor cercurilor de afaceri americane care au interese în Peru — a răspuns senatorul Humphrey. El a adăugat: secretarul de stat Rusk s-a opus acestor acțiuni, secretarul de stat adjunct Ed Martin s-a opus, ambasadorul Jim Loeb și-a pierdut postul pentru că s-a opus și el. Dar oamenii de afaceri americani au făcut presiuni asupra Casei Albe să lucreze cu aceste cercuri militare și ele și-au atins scopul. Chiar mai înainte ca Departamentul de Stat să știe, ziaristul Charley Bartlett (prieten intim al președintelui — n.n.) i-a spus ambasadorului peruvian la Washington, Berckemeyer: „Nu-ți face griji, guvernul dumitale va

fi recunoscut în cîteva zile. Și așa s-a și întîmplat”. Trebuie ținut seamă de faptul că cei ce s-au opus acestei recunoașteri au făcut-o numai pentru că și-au dat seama că regimul din Peru este atît de compromis încît relațiile cu el vor compromite la rîndul lor poziția S.U.A. în America Latină.

Este greu de spus ce concluzii a tras nepotul ziaristului din faptele aflate cu prilejul primului său interviu. Nu este însă dificil de presupus reacția opiniei publice americane. Nu trebuie considerat de loc o întîmplare faptul că ziare ca „Washington Post”, precum și personalități politice care iau în considerare mai cu luciditate interesele țării lor dau semnalul de alarmă în legătură cu activitatea tuturor acestor grupuri de presiune, care își desfășoară activitatea nefastă în afara și în interiorul guvernului S.U.A. în interesul îngust și de cele mai multe ori primejdios al unui cerc restrîns de oameni de afaceri. Este vorba mai ales de afaceriștii care încasează averi fabuloase de pe urma cursei înarmărilor, sînchisîndu-se prea puțin dacă businessul lor pune în primejdie pacea lumii, inclusiv a poporului american.

În zilele cînd la Washington se desfășurau tratativele sovieto-americane pentru încheierea unui acord cu privire la încetarea tuturor experiențelor cu arma nucleară, cînd majoritatea comentatorilor cu autoritate subliniau existența a noi posibilități de a se ajunge grabnic la o înțelegere, ca urmare a inițiativei luate de

Uniunea Sovietică, s-a observat că o serie de oameni politici, unele ziare și organe oficiale au început o campanie concertată împotriva încheierii unui acord.

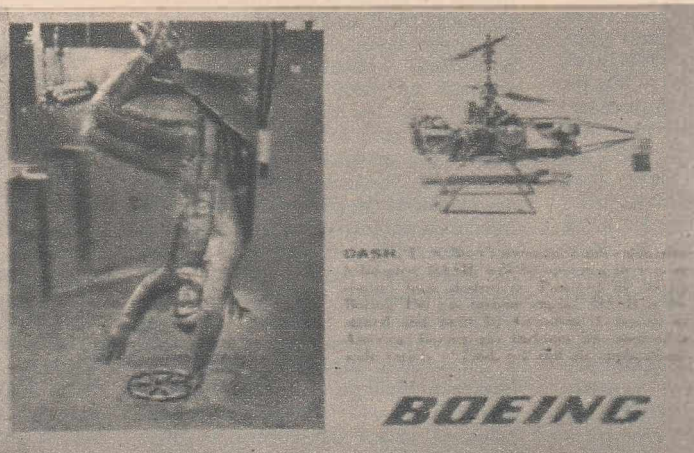
Unde duceau firele acestei campanii? Ce interese se aflau în spatele ei? În nici un caz interesele poporului american. În primul rînd este vorba de monopoliurile care profită de pe urma fabricării diferitelor tipuri de arme atomice, care vor să primească comenzi pentru noi tipuri de arme, ca și de cele care fabrică diferitele mijloace de transport ale armeei nucleare. În slujba lor se află grupuri considerabile de oameni politici care caută sprijin pentru a se lansa pe scara avansării în posturi guvernamentale, militari și diverși specialiști care încasează direct beneficii de pe urma afacerilor cu armamente și a războiului rece.

Scenariul a funcționat după cum urmează. Semnalul a fost dat de guvernatorul statului New York, miliardarul Nelson Rockefeller, presupus candidat republican la președinția Statelor Unite, care, într-un discurs ținut la 28 ianuarie, a atacat tratativele pentru încetarea experiențelor cu arma nucleară, acuzînd guvernul că „ascunde în mod deliberat anumite lucruri față de opinia publică americană...”. Ziaristul de dreapta Arthur Krock a sărit imediat în ajutorul guvernatorului. Într-un articol publicat în ziarul „New York Times”, adoptînd un ton grav care nu poate înșela pe nimeni în afară de cei naivi, Krock scria: „Îngrijorarea profundă exprimată de

● **Dezvăluirile senatorului Humphrey** ● De ce sînt îngrijorați Rockefeller și ceilalți ● „General Dynamics” orchestrează campania împotriva unui acord privind încetarea experiențelor cu arma nucleară ● Comisia pentru energia atomică a S.U.A. și comenzile militare ● Opinia publică americană își intensifică presiunile pentru înfăptuirea unui prim pas pe calea dezarmării generale și totale.

Iată (în stînga) una din reclamele despre care vorbește ziaristul american Drew Pearson. Reclama, redactată de compania „Douglas Aircraft”, care a realizat profituri fabuloase din experimentarea rachetei „Skybolt”, sublinia că fabricarea rachetei „aduce economii de miliarde”, exact în momentul cînd guvernul S.U.A. anunța că anulează construirea acestei rachete, tocmai pentru că reprezintă „o risipă financiară inutilă”. Dar nu numai „Douglas Aircraft” se ocupă cu reclama produselor morții. Firma „Boeing” face și ea reclamă (în dreapta). Alături de „twist în spațiu” — astfel prezintă compania echipamentul pentru astronautii americani — găsim și reclama unor elicoptere antisubmarine. Care e scopul publicării unor astfel de reclame? Samele plăcie pentru ele difuzării reviste de către monopoluri constituie o formă voalată de influențare a respectivelor organe de presă pentru a sprijini politica de înarmare...

SPACE TWIST

către Rockefeller și oglindită în întrebările puse de el este pe deplin justificată... Dacă prin aceasta a contribuit ca și Congresul și poporul american să o împărtășească, înseamnă că el aduce națiunii un serviciu extraordinar”. Iată deci cum cel care s-a ridicat împotriva încheierii unui acord cerut de opinia publică este proclamat în doi timpi și trei mișcări „salvatorul” națiunii americane. Că opinia publică americană este de altă părere, ne-o dovedește confirmarea pe care o găsim în declarația celui de-al treilea participant la această campanie, savantul stipendiat al trusturilor de armament, dr. Edward Teller, declarație dată publicității de Organizația membrilor republicani ai Congresului. Teller începe astfel: „Acceptarea de către ruși a unui mic număr de stații de control și inspecții la fața locului a stîrnit speranțe în încheierea unui acord asupra interzicerii experiențelor cu arma nucleară. O astfel de interzicere este considerată drept un pas important spre încetarea cursei înarmărilor. Se afirmă că aceasta servește intereselor Statelor Unite”. Cui a stîrnit speranțe? Cine consideră acest lucru drept un pas important, corespunzător intereselor Statelor Unite? Este evident că aci Teller polemizează tocmai cu opinia publică americană, de a cărei stare de spirit se tem patronii săi. De altfel el vorbește singur despre faptul că poziția Uniunii Sovietice „este sprijinită de o largă agitație a opiniei publice” și face apel la „congressmenii patrioți” să nu se lase influen-

țați „de presiunea unui public speriat de crize și înșelat de mirajul păcii”.

Cu ce argumente se adresează Teller acestor congressmeni? Cu argumente furnizate de birourile de propagandă ale monopolurilor interesate. Iată-le: „Un acord cu privire la interzicerea experiențelor va împiedica aducerea de îmbunătățiri vitale explozivilor noștri atomici. Noi am început dezvoltarea unor explozivi nucleari curați și ieftini și avem nevoie de mai multe experiențe pentru a completa această dezvoltare. (Nu se aseamănă oare stilul lui Teller cu cel al reclamelor pentru diferite produse într-adevăr inofensive, «bun, curat și ieftin» — n.n.) Experiențele au stimulat adesea inventarea unor noi căi pentru dezvoltarea explozivilor nucleari. Fără experiențe, laboratoarele noastre pentru armament își vor pierde competența în ce privește cercetările în domeniul armamentelor”.

Despre laboratoarele cui este vorba? Vom afla imediat dacă vom face apel la documentele unei anchete întreprinse în anul 1959 de către un subcomitet condus de congressmanul Herbert, documente care au dezvăluit strînsele legături financiare și de altă natură dintre Teller și una din cele mai importante companii de armament, „General Dynamics”. Șeful departamentului atomic al acestei companii, care asumă și funcția de vicepreședinte, este domnul Frederic de Hoffman, unul din prietenii intimi ai lui Teller.

„General Dynamics”, care a primit mari comenzi pentru fabricarea de rachete Atlas, submarine nucleare și alt armament nuclear, este principala profitoare de pe urma cursei înarmărilor. Președintele ei, Frank Pace jr., este un bogătaş care în timpul guvernării lui Truman a deținut pe rînd funcția de director al bugetului și apoi de secretar al Departamentului forțelor armate. Consiliul de directori al lui „General Dynamics” este compus în proporție de 50% din foști militari superiori, foști înalți funcționari ai Departamentului de război și ai Comisiei pentru energia atomică. Nu este de loc greu de închipuit legătura intimă care există între foștii și actualii membri ai acestor departamente, între concepțiile unora și altora, mai ales cînd ele se regăsesc pe platforma comună a unor avantaje materiale reciproce deosebit de avantajoase. Astfel se și explică de ce la două zile după ce Rockefeller a dat semnalul atacului pentru subminarea tratatelor, Comisia pentru energia atomică a găsit cu cale să dea publicității raportul cu privire la experiențele subterane întreprinse anul trecut pe terenurile din Nevada. De fapt raportul era doar un pretext pentru a se desfășura o pledoarie în favoarea continuării experiențelor, și deci reprezenta o luare de poziție împotriva însăși politicii afirmate, cel puțin oficial, de organul superior Comisiei, Casa Albă, care a recunoscut necesitatea și posibilitatea încheierii urgente a unui acord. Comisia declara într-un paragraf al

raportului că „în cadrul unora dintre experiențe, cele subterane s-au dovedit a avea distincte avantaje tehnice față de experiențele atmosferice, în afară de avantajul evident de a nu produce căderi radioactive”. Raportul comisiei se străduiește să justifice necesitatea continuării experiențelor subterane, aducînd argumentul că pentru scopuri pașnice „ele ar putea demonstra că au valoare practică și că sînt capabile să aducă o contribuție substanțială la dezvoltarea economiei”. Comisia subliniază că, în afară de experiențe cu un asemenea caracter, ea intenționează să continue „experiențe destinate determinării utilității exploziilor subterane complet închise”. În esență, nu există nici o deosebire între pledoaria acestui raport cu privire la utilitatea experiențelor subterane și pledoaria lui Teller, în afară de o anumită discreție determinată de poziția oficială a acestui organism.

Exemplul de mai sus nu este primul caz în S.U.A., în care un organism oficial adoptă în mod public, sub presiunea unor cercuri de afaceri interesate, o poziție contrară politicii declarate în mod oficial de organul superior. De pildă, cunoscutul ziarist Drew Pearson a dezvăluit că în luna decembrie, deși președintele Kennedy a declarat că este împotriva continuării programului construcției de rachete Skybolt ca fiind costisitor și inutil, publicațiile „Time”, „Newsweek” și „Fortune” au inserat reclame redactate de compania „Douglas Aircraft”, producătoarea lui Sky-

bolt, reclame aprobate și subvenționate de forțele aeriene ale Statelor Unite, prin care erau lăudate calitățile rachetei Skybolt, afirmându-se că fabricarea ei va duce „la realizarea de economii”.

În cazul rachetei Skybolt, grupurile care erau interesate în fabricarea altor tipuri de armament s-au dovedit mai puternice. Este evident că „Douglas Aircraft”, specializată în primul rând în fabricarea unor tipuri de avioane și a rachetelor destinate lor, trece pe planul doi ca putere și importanță, tocmai ca urmare a scăderii rolului avioanelor în arsenalul armamentului modern american. Pe primul plan trec monopolurile producătoare de noi tipuri de arme atomice și de rachete cu mare rază de acțiune. Este vorba de companii ca „General Electric”, a cărei fabrică de la Hanford produce plutoniu necesar bombelor cu hidrogen. De asemenea este vorba de „Thiokol Chemical”, care a fost preluată de familia Rockefeller și o dată cu aceasta a primit comenzi pentru fabricarea combustibilului solid necesar principalului tip de rachete americane — Minuteman. Alocațiile bugetare militare ale S.U.A. din anii 1961 și 1962 au prevăzut cheltuielile cele mai importante tocmai pentru producerea acestor rachete. În anul 1958 familia Rockefeller a organizat „Itek Corporation”, care se ocupă cu fabricarea de mașini electronice necesare lansării rachetelor și de alte produse militare de înaltă precizie. În general, familia Rockefeller are ramificații în cele mai importante întreprinderi care produc arme purtătoare de focuri nucleare, iar Laurence Rockefeller, fratele guvernatorului, deține postul de director la „Vitro Corporation”, care execută principalele comenzi de materiale necesare producerii de arme nucleare, plasate de Comisia pentru energia atomică.

Așadar, astfel de interese se află în spatele campaniei deschise

de guvernatorul Rockefeller împotriva unui acord de interzicere a experiențelor cu arma nucleară. Evident, aceste interese se leagă și de interesele partidului republican și ale aceluiași guvernator Rockefeller — candidat prezumtiv la președinția Statelor Unite. Ele constă în a găsi o acțiune politică care să mobilizeze opinia publică în jurul acuzației de „impăciuire” aduse celor care ar privi cu seriozitate și luciditate posibilitatea unor tratative constructive. Grupul congressmenilor republicani a și declarat că va întreprinde o serie de acțiuni pentru a cere explicații în legătură cu atitudinea „concesivă” față de propunerile Uniunii Sovietice. Comentatorul ziarului „New York Times”, John Finney, sublinia că această inițiativă republicană este privită cu „neliniște în sînul Administrației, pentru că în mod evident ea urmărește să transforme problema interzicerii experiențelor într-o problemă de politică internă, într-un moment când se face efortul de a se ajunge la un acord cu Uniunea Sovietică”. Același comentator adaugă că nicidecum în trecut „nu a avut loc un asemenea atac concertat așa cum este el plănuț acum de grupul republican”.

Ziarul „Washington Post”, exprimîndu-și îngrijorarea față de întărirea acțiunilor acelor grupuri care exercită presiuni în afara și în interiorul Administrației, în numele marelui business — grupuri denumite lobbies — scria între altele: „Cea mai mare parte a activității lobbistice este desfășurată încă pe o cale ascunsă și discretă, și este dificil să se stabilească exact dimensiunile problemei create de activitatea lobbistică. Desfășurarea acțiunilor acestor grupuri este acoperită de aceea clauză a constituției care prevede dreptul de a prezenta petiții. Dar tocmai abuzarea de acest drept... este îngrijorătoare... În virtutea unei legi din 1946 care reglementează această activitate, peste 4.500 de persoane și organizații

sînt înregistrate în arhivele Congresului ca desfășurînd aci o activitate lobbistică. În anul 1961, ultimul an pentru care avem la dispoziție date, lobbistii au cheltuit aproape 4 milioane de dolari (pentru cumpărarea de «simpatii» — n.n.), dar din cauza ambiguităților legii cu privire la activitatea lobbistică nu toate sumele cheltuite sînt raportate Congresului”.

Cazul senatorului Tom Dodd, care ocupă o poziție importantă în Comisia pentru afacerile externe a Senatului, subliniază cît de complexă și ramificată este activitatea acestor grupuri. Dodd figurează în arhivele Congresului ca fost agent al guvernului Guatemalei, în care calitate încasa 50.000 de dolari anual. El și-a dat demisia din funcția de lobbist oficial al acestui guvern doar cu o zi înainte de a intra în Senatul Statelor Unite. S-a observat însă că, după ce a devenit senator, el a condus lupta pentru introducerea unui amendament în legea cu privire la acordarea de ajutoare pentru străinătate, amendament conform căruia urma să se acorde Guatemalei încă 5 milioane dolari. În ultimii ani Dodd a întreprins o serie de călătorii foarte costisitoare în Congo și de atunci a început să acționeze în calitate de apărător înverșunat al lui Chombe și al intereselor grupului pro-Katanga. S-a observat de pildă că textul unui amplu discurs al său în favoarea lui Chombe și a secesiunii katangheze a fost difuzat la Elisabethville, capitala Katangăi, încă înainte cu cîteva ore ca Dodd să-l fi rostit de la tribuna Senatului. Astfel ziarele americane au aflat ceea ce voia să spună Dodd nu de la corespondenții lor acreditați pe lângă Senatul Statelor Unite, ci de la corespondenții lor din Elisabethville. Cu toate acestea domnul Dodd nu figurează în documentele Congresului ca lobbist sau agent al unei țări străine, ci ca senator democrat care ar

reprezenta interesele populației din statul Connecticut (S.U.A.). Tocmai la asemenea cazuri făcea aluzie „Washington Post” cînd spunea că nu toți lobbistii sînt înregistrați și că este greu să se stabilească dimensiunea activității și a fondurilor folosite de ei.

Din toate acestea nu trebuie dedus că absolut toate cercurile de afaceri din S.U.A. se pronunță pentru continuarea cursei înarmărilor. Există oameni de afaceri cu averi fabuloase ca industriașul Cyrus Eaton, financiarul James Warburg și alții, grupați în jurul revistei „Nation”, care acționează pentru încetarea cursei înarmărilor. În general în S.U.A. începe să se simtă acum mai mult presiunea acelor cercuri de afaceri care își au plasate capitalurile în industria de pace și nu au decît de pierdut de pe urma cursei înarmărilor. Aceste grupuri sînt interesate în dezvoltarea comerțului și își dau seama că fără încetarea practicilor războiului rece o astfel de dezvoltare nu este posibilă.

Lupta dintre cercurile interesate într-o politică militaristă și cele care privesc lucid actualul raport de forțe și se pronunță pentru o înțelegere pașnică se desfășoară în S.U.A. atît în afara Administrației și a Congresului cît și în interiorul lor. Am văzut la început că atunci cînd lobbistii cercurilor militariste din Peru au luptat pentru a obține sprijin la Washington, intimul Casei Albe, ziaristul Bartlett, a comunicat ambasadorului peruvian că totul va fi în regulă, și așa a fost. Ce va avea de comunicat Bartlett lui Rockefeller, Teller și celorlalți profitori ai continuării experiențelor cu arma nucleară? Rezultatul luptei va putea fi judecat după atitudinea delegației S.U.A. la actualele tratative de la Geneva, care trebuie să aducă încetarea, pretutindeni și pentru totdeauna, a experiențelor cu arma nucleară. Și aceasta doar ca un început.

Nicolae LUPU

„Să dezarmăm”, „Nu vrem război” — iată ideile în numele cărora acționează cercuri tot mai largi, de tineri și vîrstnici, din S.U.A., care smulgîndu-se de sub presiunea propagandei trusturilor de armament își intensifică acțiunile în vederea încetării cursei înarmărilor.

DESPRE ANA, CU INTERPRETA EI

— Așadar, vă vom vedea în curând într-un nou film — ne adresăm actriței Flavia Buref... După cite am aflat, copia standard a filmului „A fost prietenul meu“ este gata și urmează doar să așteptăm programarea lui pe ecrane...

— Da, echipa de realizatori și-a spus ultimul cuvânt și acum câteva zile l-am văzut cu toții pe peliculă, într-o sală de protecție de la Buftea. Ca întotdeauna momentul a fost emoționant; eram puși în fața muncii noastre de luni de zile, o vedeam pe Ana așa cum pînă atunci eu mi-o imaginasem, străduindu-mă să-i dau viață.

— Dacă nu mă înșel, e vorba de o tinărahă arhitectă, talentată și pasionată de munca ei, care încearcă o deziluzie sentimentală.

— E prea puțin spus despre Ana... Personajul acesta m-a captivat, personal mi se pare unul din cele mai reușite roluri feminine din scenariile noastre inspirate din problemele actualității. M-a cucerit pentru că e în primul rînd o fată contemporană, pe care o cunosc, o înțeleg, mi-e apropiată, o tinărahă intelectuală cu preocupări largi, caracteristică zilelor noastre. Fata asta construiește case, proiectează chiar un oraș muncitoresc, dar își păstrează întreaga ei feminitate, știe să iubească intens, cu dăruire. În însuși felul ei de a iubi se reflectă noblețea caracterului, noul din concepția ei despre viață; la un moment dat, Tudor, tinărahul chirurg de care ea e îndrăgostită, o părăsește, căci i se pare că iubirea îl stăjenește în muncă. Ana va ști să plece, să sufere demn, nezogetos, fără scene de explicații și reproșuri, încercînd chiar să justifice atitudinea lui Tudor.

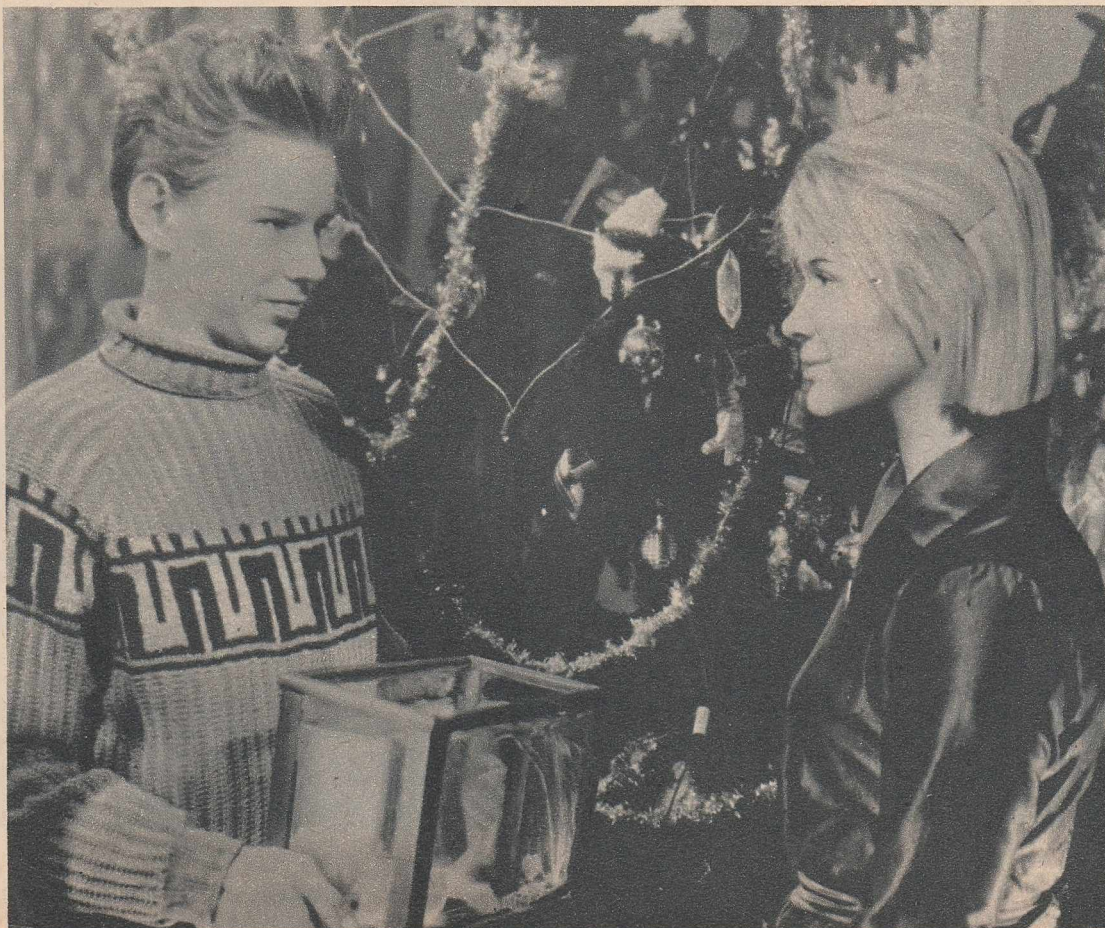
— Nu găsiți că e, totuși, o pasivitate nerecomandabilă în legăturile sincere, profunde, dintre doi tineri?

— Nu mi se pare. Ana are încredere în judecata lui Tudor, îl lasă pe el să înțeleagă că adevărata iubire nu poate împiedica, ci, dimpotrivă, stimulează omul în munca sa. Și apoi, mai e ceva: pentru Ana, iubirea înseamnă mult, dar nu totul. Ea își are munca ei, care o pasionează și îl centrează viața; pentru ea o dezamăgire în dragoste nu înseamnă prăbușirea totală, dezechilibrul. Poate tocmai pentru că a simțit aceasta, Tudor se va întoarce la ea — așa cum sugerează finalul filmului. Apoi, în relațiile dintre cei doi intervine și acea minunată prezență a lui Matei „prietenu nostru“, comunistul cu sufletul generos, răspîndind calm, căldură și umanitate în jurul lui, cel al cărui portret îl intenționează de fapt filmul regizorului Andrei Blăter. De altfel, povestea de dragoste dintre Ana și Tudor servește unei mai adînci caracterizări a acestui om deosebit care e Matei.

— Partenerul dv. e Victor Rebengiuc, după cite știu...

— Da, Tudor e interpretat de fostul meu coleg de institut, cu care joc pentru prima oară împreună și cu care am colaborat foarte bine, el fiind la fel de pasionat de rolul său ca și mine. După cum am lucrat cu plăcere scenele în care a trebuit să apar alături de artistul emerit Nicolae Sîrteanu, interpretul personajului principal al filmului, Matei.

S. F.

VÎRSTA VISURILOR

„Artistul zilelor noastre simte nevoia impetuoasă de a spune tuturor că soarele e minunat, că prietenia există, că lumea e proaspătă și luminoasă...“, mărturisea într-un articol recent regizorul sovietic Iuli Karasik, autorul unuia din cele mai inspirate poeme cinematografice dedicate adolescenței.

Cartea lui E. Fraerman „Cîinele sălbatic Dingo“ sau „Povestea primei iubiri“ a legănat visurile de tinerețe ale generației de oameni sovietici aflate acum în anii maturității. Transpusă în imagini cinematografice de Iuli Karasik, povestea prieteniei și a primelor sentimente dintre Tania, Kolea și Filka e chemată să stimuleze aspirațiile spre vis și fapte deosebite ale unei noi generații. Și nu numai în Uniunea Sovietică: acest film, care a cucerit în vara trecută, la Festivalul filmelor pentru copii și tineret de la Veneția, Marele Premiu „Leul de Aur“, e într-adevăr destinat unei rodnice cariere mondiale.

Adolescență romantică, atrasă de taina depărtărilor, de lumea poeziei și a visului, Tania trăiește sub ochii spectatorului momentul de cotitură spre sentimentele și aspirațiile tinereții. Emoționanta ei prietenie cu micul nanăez Filka, gelozia pe care i-o inspiră Kolea, fiul adoptiv al tatălui ei, și apoi atracția pentru Kolea, zbuciumul ei între aceste sentimente contradictorii dau filmului dramatism. Nu e vorba aci doar de explorarea psihologiei unei adolescente, ci în primul rînd de o fierbinte pledoarie pentru frumos, pentru o viziune poetică asupra lumii (proprile unui tineret sănătos). Pentru Tania, Kolea și Filka prietenia, noblețea omenească există într-adevăr și îndeamnă la fapte deosebite, eroice.

În fotografie: Galina Polskih (Tania) și Vladimir Osobik (Kolea) într-o scenă din filmul „Cîinele sălbatic Dingo“, premiat cu „Leul de Aur“ la Festivalul internațional de la Veneția.

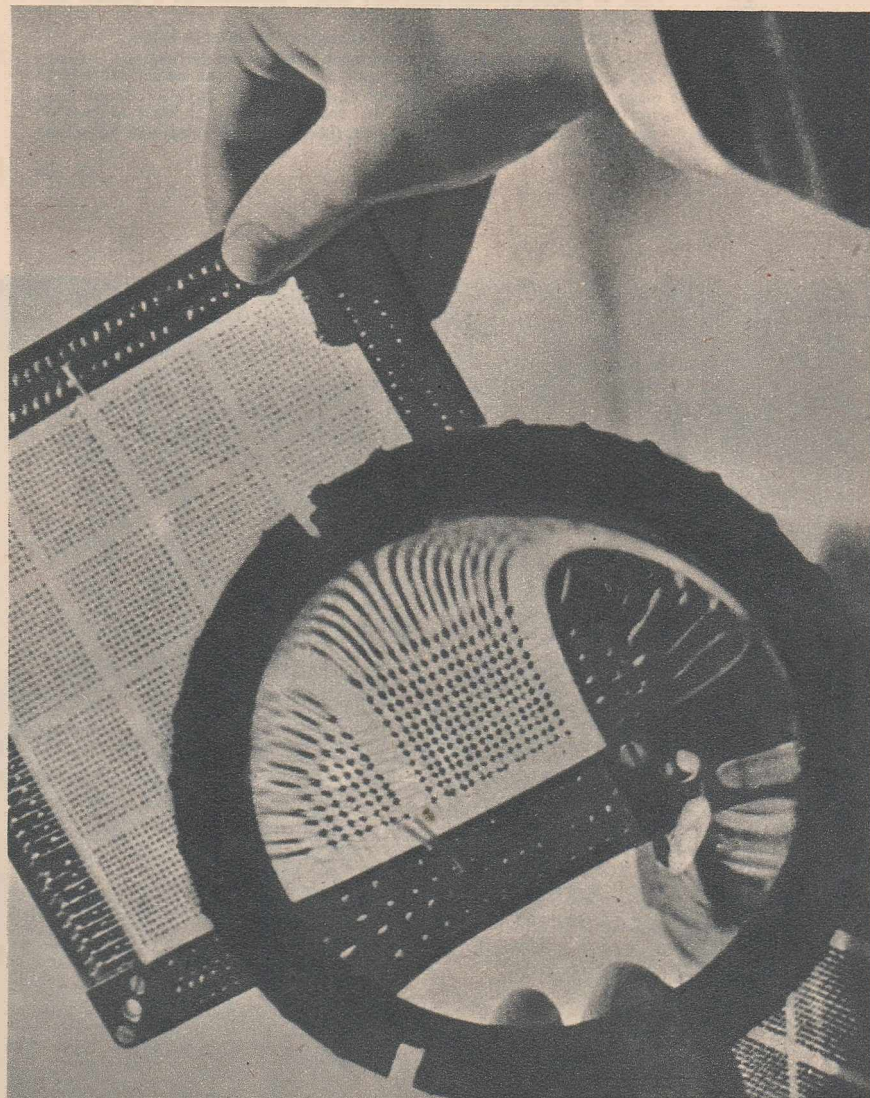
● Ce pot și ce nu pot realiza calculatoarele electronice moderne
● Un calculator = 5.000 de limuzine ● Mașina „descoperă” legea a treia a lui Kepler ● „Inginerul-șef” al uzinei: automatul optimal

MĂȘINI „INTELIGENTE”

de prof. univ. Edmond NICOLAU

Fotografie ghicitoare? Nu! Interiorul unei mașini electronice de calcul.

O memorie care nu dă greș niciodată: dispozitiv de memorie magnetică.

În basme eroul este întrebă la un moment dat: cum vrei să mergi, Făt-Frumos, ca vîntul sau ca gîndul? Și Făt-Frumos voia să meargă ca gîndul. Era și normal: pe vremea lui se considera că nimic nu poate întrece viteza gîndului. Dar credința aceasta este și nu este adevărată. Desigur, cu gîndul putem atinge într-o clipă nebuloasele de la limita vizibilă a Universului, la distanțe de miliarde de ani-lumină. Dar dacă încercăm să socotim cu gîndul, atunci constatăm că viteza lui este foarte mică.

Fără îndoială că dacă vom înmulți 2 cu 2, vom ști imediat rezultatul. Dar cînd vom dori să înmulțim 1.234.567.899 cu 9.987.654.321, adică două numere de cîte zece cifre, nu ne va fi de loc atît de ușor ca la înmulțirea lui 2 cu 2. Pentru aceasta va fi necesar să luăm hîrtie și creion, să calculăm. După vreo cinci minute vom obține rezultatul, dar este foarte probabil ca pe undeva să se fi strecurat vreo greșeală.

La mașinile electronice de calculat, după cum se știe, lucrurile se întîmplă cu mult mai repede. De exemplu, înmulțirea celor două numere date mai sus se realizează fulgerător: într-o singură secundă mașina poate să facă cam un milion de astfel de operațiuni. Și, în plus, fără erori. Înțelegem acum de ce viteza gîndului nu este de loc impresionantă în comparație cu aceea a dispozitivelor electronice.

Cum este construit un calculator electronic? Desigur că nu este cazul să intrăm aici în toate detaliile. Putem să ne imaginăm că este vorba de un dulap mare, în care se găsesc tot felul de piese electronice. Pentru mașina de calculat nu există numere, ci numai semnale electrice. Deci, ea trebuie să fie prevăzută cu dispozitive capabile să primească informații sub forma unor semnale electrice; cu alte dispozitive care să le prelucreze după anumite reguli date; și, în sfîrșit, cu elemente care să comunice la ieșire rezultatul într-o formă convenabilă pentru noi.

Aceasta este schema de principiu a unui calculator electronic.

Gîndirea logică și releele

Ceea ce uimește cel mai mult este faptul că un astfel de calculator poate să ia anumite decizii logice. Dar aceasta nu este chiar atît de complicat cum s-ar putea crede.

Încercările oamenilor de a automatiza fenomenele gîndirii logice nu sînt noi. Astfel, istoria amintește de catalanul Ramon Lull care, în jurul anului 1200, a imaginat un sistem grație căruia încerca tocmai să formalizeze gîndirea logică. Preocupări asemănătoare a avut și marele matematician și filozof Leibnitz. Logica matematică, în sensul actual

al cuvîntului, a fost însă fondată de matematicianul G. Boole.

Este meritul fizicianului rus Ehrenfest de a fi observat că, în fond, această logică matematică poate să fie pusă foarte ușor în corespondență cu contactele electrice. Această idee a fost dezvoltată ulterior, în anul 1938, punîndu-se bazele teoriei schemelor cu contacte și rele, la care au contribuit, independent unul de altul, Șestakov în Uniunea Sovietică și Shannon în S.U.A.

Ideea de bază este de a considera că un contact electric închis corespunde unei propoziții adevărate, iar un contact electric deschis — unei propoziții false. În modul acesta se stabilește o corespondență precisă între formulele logice matematice și structura schemelor cu contacte și rele.

La noi în țară acad. Gr. C. Moisil a creat o școală matematică foarte puternică, care a adus contribuții importante la dezvoltarea teoriei schemelor cu contacte și rele și care se situează pe primele locuri pe plan mondial, după cum rezultă dintr-o statistică publicată de Academia de Științe a Uniunii Sovietice. Pentru valoarea sa deosebită, lucrarea „Teoria algebrică a mecanismelor automate” de acad. Gr. C. Moisil a fost recomandată pentru Premiul de Stat al R.P. Romîne pe anul 1962. Actualmente ea este în curs de traducere în limbile rusă, cehă și engleză.

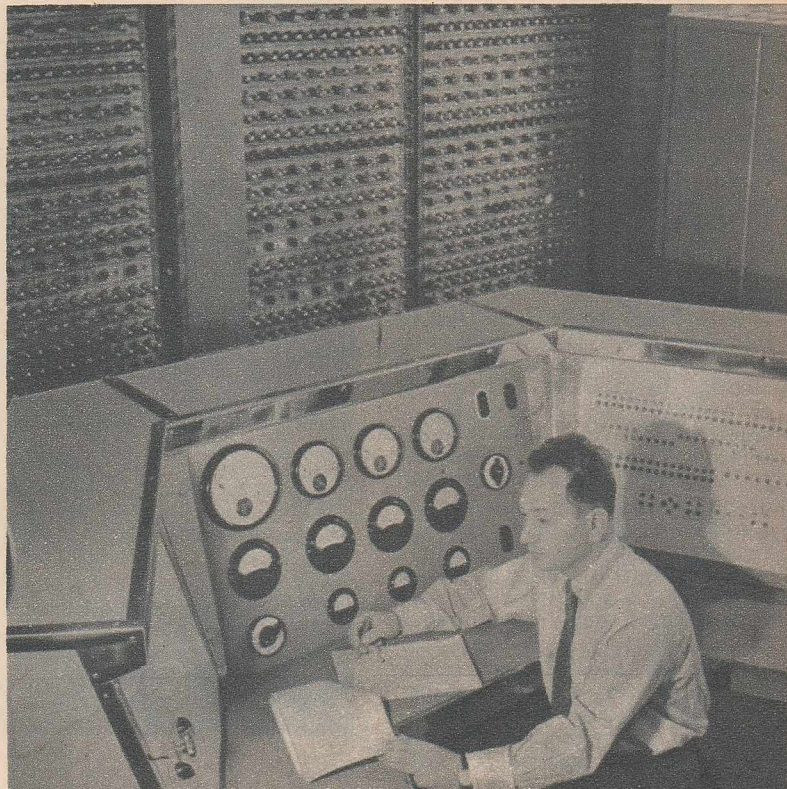
Importanța pentru practică a acestei teorii este foarte mare, deoarece instalațiile automate moderne cuprind uneori milioane de rele, cum este cazul marilor centrale telefonice. Numeroase rele intervin și în alte instalații automate, cum ar fi ascensoarele, dispozitivele de centralizare din stațiile de cale ferată și, în general, în toate instalațiile automate cu funcționare discontinuă.

Un exemplu simplu de modul în care putem asocia poziția unui releu cu o anumită propoziție îl avem considerînd o lampă electrică. Dacă întrerupătorul este dat, să zicem, la dreapta, lampa este aprinsă, și poziția întrerupătorului corespunde propoziției adevărate „lampa este aprinsă”. Dacă însă întrerupătorul este întors la stînga, atunci lampa se stinge, și noua poziție a întrerupătorului indică o propoziție falsă.

Marea familie a calculatoarelor

În general, majoritatea calculatoarelor electronice funcționează cu dispozitive capabile de a avea numai două stări stabile. În acest scop se utilizează diferite elemente, cum ar fi: montajele cu tuburi electronice, elemente magnetice speciale, diode-tunel și noi elemente realizate din filme metalice subțiri. Să reținem faptul esențial că toate

Mașina electronică de calcul MECIPT-1, construită de un colectiv de specialiști de la Facultatea de electrotehnică a Institutului politehnic din Timișoara, și-a dovedit utilitatea nu numai în cercetările teoretice, ci și în practica industrială. Astfel, cu ajutorul ei s-a stabilit, în mai puțin de 20 de minute și cu mare precizie, consumul specific optim de combustibil al Uzinei electrice din Timișoara. Un calcul asemănător, efectuat prin mijloacele obișnuite, ar fi necesitat mai multe luni.

acestea au numai două stări stabile.

Pentru comparație vom spune că aceste elemente se pot asemui cu un tub în formă de U, închis la extremități, care este însă dispus invers, cu deschizătura în jos. În acest tub se află o bilă care, evident, nu poate să aibă decît două poziții stabile, aflîndu-se fie în ramura dreaptă, fie în cea stîngă a tubului. La fel, toate dispozitivele amintite mai sus au numai două stări stabile, după cum întrerupătorul avea numai două stări. Grație unor convenții, putem reprezenta numerele prin astfel de sisteme cu numai două stări stabile.

Ajunși aici trebuie să arătăm că marea familie a calculatoarelor electronice cunoaște două tipuri fundamentale: digitale și analogice.

Calculatoarele de tip digital funcționează „cu numere”. Dintr-un anumit punct de vedere ele reprezintă forma cea mai perfecționată în momentul de față a unei tehnici extrem de vechi: numărarea pe degete. Tocmai de aici provine și numele acestui tip de calculatoare.

Calculatoarele analogice au un principiu de funcționare complet diferit. Ele constituie în fond niște modele ale unor fenomene mai greu accesibile experienței și măsurătorilor.

De exemplu, se poate realiza într-o cameră un calculator analogic a cărui ecuație de funcționare să fie identică cu aceea care descrie zborul unui avion. În acest caz, dacă la calculator se conectează o cabină în care există

exact aceleași aparate ca și în cabina de comandă a unui avion, este posibil ca pilotul să dea diverse comenzi, calculatorul reacționînd la fel ca și un avion real. În modul acesta, antrenarea piloților se poate efectua în condiții foarte bune, fără a se uza un avion, fără a se consuma combustibil și fără a se periclita viața celor care se antrenează.

La noi în țară s-au realizat numeroase calculatoare electronice, atît digitale cît și analogice. Amintim că CIFA-1 a fost primul calculator electronic proiectat, construit și dat în exploatare într-o țară de democrație populară. El a fost realizat la Institutul de fizică atomică din București. Ulterior, la acest institut s-au realizat și alte calculatoare digitale și analogice, fiecare caracterizîndu-se prin performanțe îmbunătățite față de tipurile precedente (viteză de lucru, capacitatea memoriei etc.).

De asemenea, calculatoare digitale s-au construit și la Institutul politehnic din Timișoara. Unul dintre ele funcționează cu tuburi electronice, iar altul cu elemente magnetice. Calculatoarele analogice universale s-au construit la Institutul de energetică al Academiei R.P. Romîne, la Institutul politehnic din București etc. Cu aceste aparate s-au rezolvat numeroase probleme tehnice și științifice.

Electronica și planificarea

Calculatoarele electronice moderne sînt foarte tinere, avînd mai puțin de 20 de ani. Cu toate

acestea, numărul lor pe glob a și ajuns la circa 5.000, fiind în continuă creștere: numai în șase luni ale anului 1960 s-au construit peste 500 de noi calculatoare tranzistorizate deși un calculator mare este foarte scump, valorind aproximativ cât 5.000 de automobile de lux.

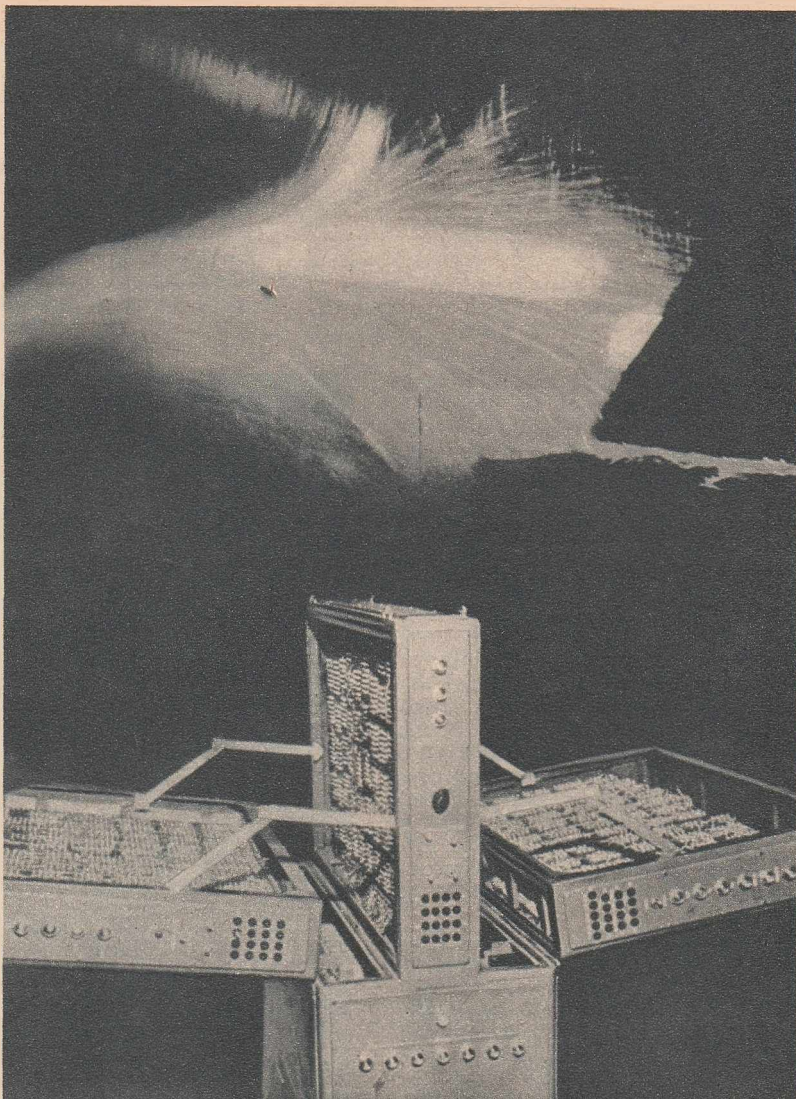
Evident, tendința modernă este de a reduce, pe cât se poate, dimensiunile și puterea consumată de calculatoare, ca și de a mări viteza lor de lucru. În această privință se utilizează din ce în ce mai mult noile elemente de circuit electronice, cum ar fi tranzistorii, circuitele magnetice, diodele-tunel.

În ultimul timp o extindere tot mai mare o capătă utilizarea calculatoarelor electronice în economie. În Uniunea Sovietică, de exemplu, cu ajutorul lor se stabilesc cele mai bune variante privind transportul produselor pe calea ferată. Astfel, studiind varianta optimă de transportare a sfeclei de zahăr de la centrele de colectare la fabricile de zahăr, ciberneticienii sovietici au reușit să găsească o soluție cu 8% mai economicoasă decât cea propusă de specialiștii în planificare. Pe această cale s-au obținut economii importante — corespunzătoare la 40 milioane de tone-kilometru — prin eliberarea câtorva zeci de mii de vagoane de cale ferată.

La noi în țară, cercetările în acest domeniu sînt de dată recentă. Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. prevăd introducerea mașinilor electronice de calcul și a altor sisteme de programare electronică pentru automatizarea complexă a unor procese de producție și a unor lucrări de calcule economice și statistice. Pe linia acestor indicații au început să se dezvolte o serie de cercetări legate de aplicarea metodelor matematice în economie. Au fost întreprinse cercetări în domeniul programării lineare privind unele probleme de transport, se efectuează studii asupra balanțelor statistice ale legăturilor dintre ramuri pe linia producției și repartiției, s-a studiat modelul matematic al repartiției optime a sarcinilor pentru o anumită ramură industrială, modelul matematic al transportării sfeclei de zahăr și fabricării zahărului etc. Organizarea, dezvoltarea și intensificarea acestor cercetări economice sînt bineînțeles strîns legate de utilizarea mașinilor electronice.

„Revolta” calculatoarelor ??

Astăzi calculatoarele electronice se întrebunțează în foarte multe direcții, unele din ele poate neașteptate. Astfel, în Uniunea Sovietică s-a programat un calculator care să recunoască legile după care sînt construite anumite tabele de numere ce i se dau. Dacă acestui aparat i se dau, de exemplu, perioadele de revoluție ale planetelor în jurul Soarelui, ca și axele mari ale orbitelor, el stabilește că planetele se mișcă

Într-o jumătate de secundă această mașină electronică sovietică, folosită în mari combine metalurgice, măsoară lungimea benzii de metal ce urmează a fi laminată, întocmește „planul” de tăiat și transmite foarfecelor comanda.

în conformitate cu legea a treia a lui Kepler... Cu alte cuvinte, calculatoarele sînt în stare să descopere și anumite legi, dacă au fost programate în mod corespunzător de către om.

În legătură cu această problemă nu trebuie să scăpăm nici un moment din vedere faptul esențial că omul este acela care construiește calculatoarele electronice și le programează funcționarea în conformitate cu necesitățile sale. Tocmai de aceea apare clar faptul că deși calculatoarele electronice actuale pot rezolva o foarte mare varietate de probleme, totuși, în general ele nu pot fi comparate cu intelectul omului, rămînîndu-i inferioare.

Desigur că și un excavator are o putere de săpare incomparabil mai mare decât cea manuală, fără însă ca prin aceasta să se poată trage concluzia că, în ansamblu, excavatoarele sînt superioare omului. La fel, calculatoarele moderne lucrează cu o viteză care nu se compară cu a omului, dar ele nu ating niciodată complexitatea ființei umane.

Este profund greșită teza unor ciberneticieni burghezi, după care calculatoarele electronice sînt capabile de o gîndire independentă, astfel încît la un moment dat s-ar putea ajunge la o „revoltă” a calculatoarelor, ce s-ar sfîrși cu o prăbușire catastrofală a civilizației umane. Aceste concepții

nu reflectă decît criza profundă, lăuntrică, a imperialismului. În realitate, calculatoarele funcționează numai așa cum vrea omul și nici o revoltă a calculatoarelor nu este posibilă.

Din contră, în orînduirea comunistă, ele sînt chemate să contribuie la ștergerea diferențelor esențiale dintre munca intelectuală și cea fizică, la crearea unui belșug de bunuri materiale pentru oamenii muncii.

Un exemplu simplu, implicații multiple

În momentul de față instalațiile automate sînt din ce în ce mai complexe. Este bine să aruncăm o scurtă privire generală asupra diferitelor automate existente, pentru a putea aprecia stadiul actual, acela al automatelor optime. Să luăm un exemplu schematic cît mai la îndemînă.

Dorim să automatizăm încălzirea camerei. O primă posibilitate este aceea de a realiza o automatizare în care, zilnic, în soba noastră să ardă o cantitate fixă de lemne. Desigur că această metodă este foarte dezavantajoasă, deoarece în unii ani în noiembrie este cald și nu avem nevoie de foc în sobă, în timp ce în martie poate să fie ger.

O oarecare ameliorare se obține fixînd un program care prevede o „rație” anumită pentru fiecare lună. Astfel, în ianuarie și în

februarie vom arde mai multe lemne pe zi decît în martie sau în noiembrie. În modul acesta se introduce un program variabil. Sistemul însă rămîne încă rigid, deoarece nu ține seama de eventualele accidente, de modul înțimplător cum variază temperatura în exterior.

Putem perfecționa sistemul nostru punînd în cameră un termometru prevăzut cu două contacte electrice: unul în rezervorul de mercur, iar altul fixat în dreptul unei gradații dinainte stabilite. În momentul în care temperatura din cameră a ajuns la valoarea fixată de noi, se închide un contact electric care oprește arderea. Dacă temperatura este mai scăzută, arderea continuă pînă cînd se obține temperatura dorită.

Acest sistem este superior celor precedente, deoarece ține seama de efectul comenzii date de noi, adică în permanență controlează temperatura.

La primul sistem avem o comandă simplă: să se ardă în fiecare zi cantitatea X de combustibil. În al doilea caz, sistemul se perfecționează, introducîndu-se un program. Cantitatea X variază de la o lună la alta, după condițiile care se estimează din considerente probalistice.

Cel de-al treilea sistem, care utilizează termometrul, este însă superior celorlalte, deoarece aci se măsoară în permanență efectul obținut. Pentru a comanda o funcționare justă, se introduce o legătură de la efectul produs la sistemul de comandă, adică de la termometrul care măsoară temperatura la sistemul care comandă arderea. Astfel de sisteme se numesc *cu conexiune inversă* sau *cu reacție*. Ele prezintă evident un serios avantaj, dar nu sînt ultimul cuvînt al tehnicii.

La pupitrul de comandă

Noi am întîlnit un caz simplu, acela al menținerii temperaturii constante într-o cameră. Practica ridică probleme mult mai complexe, care însă, în multe cazuri, se rezolvă prin metode asemănătoare. Astfel, de exemplu avem o instalație de fermentație, la care, pentru ca procesele chimice să se producă în condiții optime, este necesară o anumită aciditate a mediului (în termeni tehnici vorbim nu de aciditate, ci de concentrația ionilor de hidrogen, de așa-numitul pH).

Să ne închipuim astfel o instalație în care se produce fermentarea a 300 de tone de substanțe zaharoase pe săptămînă. Instalația este constituită dintr-un număr de cuve și o serie de dispozitive electronice, în primul rînd pH-metre electronice, care măsoară în permanență concentrația ionilor din cuva respectivă. Dacă aciditatea este prea mare, ea trebuie scăzută, și în acest scop în cuvă se introduce amoniac; în caz contrar, se introduce o soluție de acid sulfuric.

Funcționarea sistemului se efectuează după un anumit pro-

nu e jucărie...

Eu i-am împrietenit pe toți.

gram, care asigură că aciditatea variază într-un mod anumit. Programul de funcționare este înscris pe o bandă de oțel.

Întregul sistem funcționează după comenzile primite de la un creier electronic, adică de la un calculator digital. Prin introducerea sistemelor electronice la instalația amintită, productivitatea muncii a crescut cu 38%, iar numărul de ore-muncitori a scăzut cu 44%.

Direcții noi în automatizată

Lucrurile devin sensibil mai complexe în momentul în care trecem la o mare instalație chimică. Aci avem de-a face cu un sistem complex, în care diferitele părți sînt în strînsă interdependență.

Să luăm mai întîi un caz simplu. Iată un cuptor electric în care se produce oțel de o anumită calitate. Situația se prezintă oarecum analog cu cea expusă anterior, calitatea finală a oțelului fiind stabilită dinainte. Pentru a se ajunge la oțelul respectiv se analizează mai întîi metalul topit și se determină conținutul de carbon, siliciu, fosfor, sulf etc. Se știe că, pentru a varia proporția acestor substanțe, este necesar să se introducă în cuptor alte elemente. De exemplu, pentru a micșora conținutul de carbon, se introduce oxid de fier etc.

Operația poate să fie concepută complet automatizată. Pentru aceasta, periodic se ia din cuptor o probă din metalul topit și se analizează automat. Rezultatele se transmit unui calculator electronic, care determină substanțele și proporțiile în care ele trebuie introduse spre a se ajunge la compoziția dorită. Rezultatul se comunică sub forma unor semnale electrice, care se transmit la niște buncăre din care automat pică în cuptor substanțele respective, în cantitățile necesare.

Bineînțeles că în momentul în care se trece la o rafinărie, de exemplu, problema devine și mai complicată. Aici, în permanență este necesar să se asigure o funcționare optimă, adică să se obțină produse finite de calitate bine determinate, indiferent de cum ar varia în mod accidental proprietățile materiei prime.

Un astfel de sistem, la care se produce în permanență o adaptare la condițiile optime, se numește sistem optimal sau adaptiv. Actualmente direcția în care se lucrează cel mai mult în automatizată este tocmai direcția sistemelor optimale. Sistemele optimale nu pot fi obținute decît prin utilizarea substanțială a celor mai variate aparate electronice, începînd cu aparatele care măsoară electric mărimile neelectrice și sfîrșind cu calculatoarele electronice.

Electronica este creierul automatizării...

oposind zilele trecute în casa unei cunoștințe — mamă a doi copii — am găsit o adevărată colecție de jucării, viu colorate, atrăgătoare, expresive.

— De unde v-ați procurat asemenea jucării frumoase? — am întrebat-o.

Sînt jucării românești, pe care le-am găsit căutînd cu atenție prin magazine.

Ce-i drept, îți trebuie o oarecare doză de răbdare ca să poți descoperi prin magazine cele mai izbutite jucării. Aici — aceste gingașe obiecte de artă aplicată care trăiesc prin puterea lor de atracție — stau ascunse în cutii de carton vrăfuite, ori sînt aliniate după principiul similitudinii, prin sertare, ca șoselele, iar păpușile făcînd drepti în corpore alcătuiască adevărate „scene de masă”, din care cu greu ai putea alege o eroină favorită.

Da, există o artă de a organiza un magazin de jucării — o artă pe care încă n-am deprins-o. Mai există și o altă artă, aceea a vînzătorului, care trebuie să fie neobosit în a scoate la iveală minunile din cutii, oferind jucăria potrivită pentru vîrsta potrivită, punînd în funcțiune mecanismele, convingînd cumpărătorul.

Dar, fiindcă pînă una alta interlocuția despre care am vorbit a operat o selecție atît de îngrijită, să beneficiem și noi de aceasta și, amintindu-ne de jucăriile văzute, să discutăm puțin asupra celor mai izbutite jucării produse de industria noastră.

★

De la „Romarta copiilor” mama a achiziționat cîteva mici obiecte din rețon. Sînt jucării animaliere, cățeluși, iezi, mîgăruși, maimuțe, de proporții mici, în culori delicate — gri, ocru, gri-bleu, cacao, roz, cafeniu.

Artiștii care le-au lucrat — e vorba despre centrul de creație de pe lângă Fabrica „Tricotajul roșu” din București — au obținut o stilizare expresivă și, veghind ca formele să rămînă în sfera specificului zoologic, au păstrat valoarea educativă a acestor jucării.

Țesătura din rețon se lucrează de cele mai multe ori pe față și creatorii figurinelor-jucării au folosit cu pricepere cusătura evidentă, astfel încît ea să se despartă net planurile și să imprumute figurinelor o simplificare plină de haz. Pe de altă parte, aceste jucării umplute cu vată sau cu dralon au articulații elastice: maimuța, mînzul, mîgărușul pot ridica o labă, răsuci capul, lăsa coada, pe de-a-ntregul, pe jumătate ori pe sfert, îndemnînd copiii să le găsească tot felul de momente expresive.

Hazlii, gingașe și modeste la preț, jucăriile acestea n-au decît un defect: nu se prea găsesc.

Artiștii de la „Tricotajul roșu” — 8 la număr — aprovizionează deocamdată numai magazinul „Romarta” din București și trimit prototipuri la secția de jucării a Fabricii de confecții din Botoșani. De aci ne vin jucăriile animaliere curente, din pluș, de proporții mai mari, care ar trebui să fie rude bune cu cele create la București. Din păcate însă, aceste „rude” își înstrăinează uneori aerul de familie... Într-adevăr, lucrate în sistem bandă și cu un personal nu în întregime calificat, jucăriile animaliere din pluș denaturează uneori intenția prototipului. Lebăda seamănă cu pelicanul, iar verveța aduce a șoricel. Ce bine ar fi dacă artiștii creatori de prototipuri ar avea posibilitatea să urmărească îndeaproape procesul de producție de la Botoșani.

★

O focă, un pește, o lebădă ne încîntau ochiul astă-vară, la mare, la stranduri sau chiar așteptînd vacanța, pe un colț de dulap. Sînt jucării pneumatice, lucrate în volume simple, uneori dintr-o singură bucată, cu o singură mișcare; ele poartă marca Fabricii de mase plastice din București. Proiectanții acestei întreprinderi rămîn fideli bunului-gust. Printre noile lor realizări ne-a atras atenția un joc de popice din mase plastice, 10 popice de un galben semi-translucid, al 11-lea de un negru intens; recunoaștem aici aceeași îndrăzneală coloristică, aceeași linie precisă, elegantă, care face din ansamblul de popice un adevărat obiect decorativ.

Producția noastră de jucării din mase plastice a debutat de la început cu succes. Automobilul roșu cu roți albe — care nu se strică nici dacă te joci cu el în apă — e astăzi din

cele mai populare jucării aflate pe piață. „Se vinde singur” — ne spun lucrătorii din comerț. Figurinele animaliere — un leu, o rățușcă, o broască — produse de Fabrica „Arădeanca”, au hazul lor și se bucură și ele de căutare.

Jucăria din mase plastice — viu colorată, precisă în formă, durabilă, ieftină și igienică — e jucăria viitorului. De aceea așteptăm ca Fabrica de mase plastice București să-și intensifice activitatea și în această direcție și vom saluta cu satisfacție instalarea la Fabrica „Arădeanca” a unei linii automate pentru fabricarea în bune condiții a păpușilor din mase plastice.

★

Dăruind unei fetițe o păpușă, îi oferim de fapt un chip uman, vrednic să fie purtat în brațe și iubit. Ce fel de chip? Aceasta e prima întrebare — problema cea mai spinoasă — în construcția de păpuși: sculptarea unui cap atrăgător.

Pînă acum cîteva ani copiii noștri se jucau cu păpuși din cîrpă și carton presat. Acum, Fabrica „Arădeanca” a realizat primele păpuși lucrate parțial sau în întregime din mase plastice. Dar apariția în vitrine a unor personaje ca „Rodica”, „Dorina”, „Daniela”, „Bebi” ne bucură mai ales prin alt progres. Sculptorii de la „Arădeanca” au început să se orienteze bine încercînd să găsească pentru noile păpuși expresia deschisă a unui copil sănătos și cuminte. În pofida unor stîngăcii, a unor neajunsuri (păpușile din mase plastice sînt prea grele) sau în lipsa unor accesorii strălucitoare, aceste păpuși produse la noi în țară sînt preferabile replicilor lor importate, adeseori cu o expresie dulceagă sau de „domnișoară”.

În ce privește redarea chipului omenesc mai sînt încă multe de făcut în producția noastră de jucării. Să ne referim în special la figurinele jucăriilor mecanizate. Omuleții de la volan sînt uneori prea mici, prost proporționați. Piticul călătorind pe o buburuză, clovnul cu umbrelă — au o expresie tristă, o ținută forțată, un colorit nearmonios. E cu deosebire greu să reproduci chipul omenesc în metal? Cu atît mai mult Fabrica „Bucuria copiilor” are datoria să se îngrijească de o proiectare corespunzătoare.

★

La „Romarta”, într-un raft, pe după un colț, am descoperit o mică jucărie-macara. De ce n-or fi pus-o la vedere? Mie îmi pare o jucărie izbutită.

E vorba despre una dintre ultimele realizări ale Fabricii „Bucuria copiilor”: o mică macara cu greifer, discret colorată, care, pusă în funcțiune, poate apuca în „gheară”, înălța în aer și depune un obiect mititel, demonstrînd astfel cum funcționează în realitate o macara de același tip.

Puține mai sînt jucăriile care fac bucurie copiilor de astăzi decît un tren care aleargă, un avion care zboară, o șalupă care poate fi pusă în mișcare. Fabrica „Bucuria copiilor” se străduiește să îplinească această cerință, mărind numărul sortimentelor, îmbunătățind mecanismele. Și astfel putem găsi astăzi pe piață un automobil-minune, un compresor rutier, un tractor cu remorcă, cîteva limuzine. Noile jucării mecanice par însă arareori cu adevărat noi. Un finisaj insuficient, culori veștede, prost armonizate, le dau un aspect sărăcăcios, demodat — mai ales dacă le compari cu jucăriile din mase plastice.

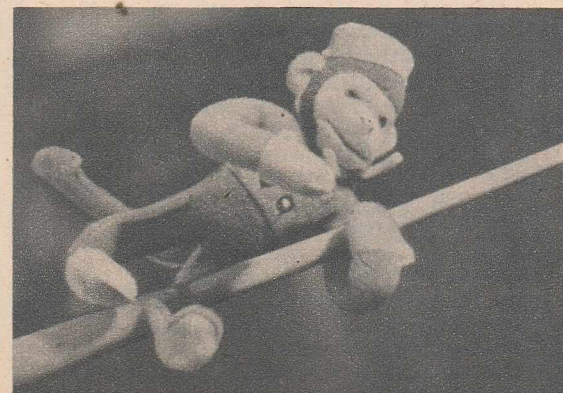
O jucărie în mișcare și în același timp viu și armonios colorată ar fi încîntătoare pentru micii consumatori. De aceea e binevenită inițiativa celor de la „Bucuria copiilor” de a încerca pentru noile jucării o îmbinare a plasticului cu metalul.

★

Nu e jucărie să fabrici jucării. Această ramură de producție are nevoie de materii prime de calitate, de lucrători calificați, de o proiectare inventivă și inspirată.

Sînt premise de succes în producția noastră de jucării. O mai atență desfacere în raioanele cu jucării și în magazinele speciale — un surplus de sprijin tehnic și de sprijin artistic, angrenarea artiștilor plastici în proiectarea de jucării — ar duce aceste progrese mai departe.

Viorica FILIPOIU
Fotografii de Elena GHERA

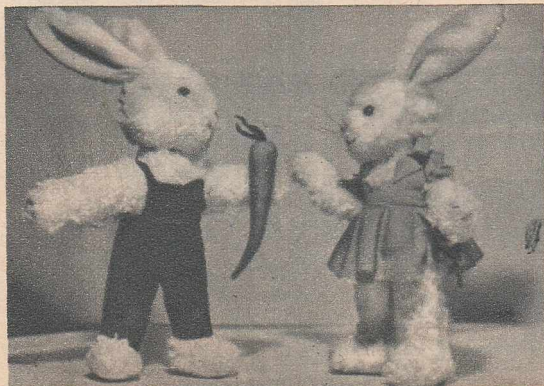
Oare cum se mișcă roata?

1

2

1-2-3. Evoluția păpușii. De la primele stângăcii la Bebi III s-au făcut câțiva pași.

3

☛ Citeva din jucăriile animale create cu umor și bumbăst la centrul de pe lângă Fabrica „Tricotajul roșu”.

Mă numesc Nullo Santini: ideile tatălui meu sînt înscrise în numele de botez, iar ale mamei, catolică fără să fie bigotă, se ascund în numele de familie!).

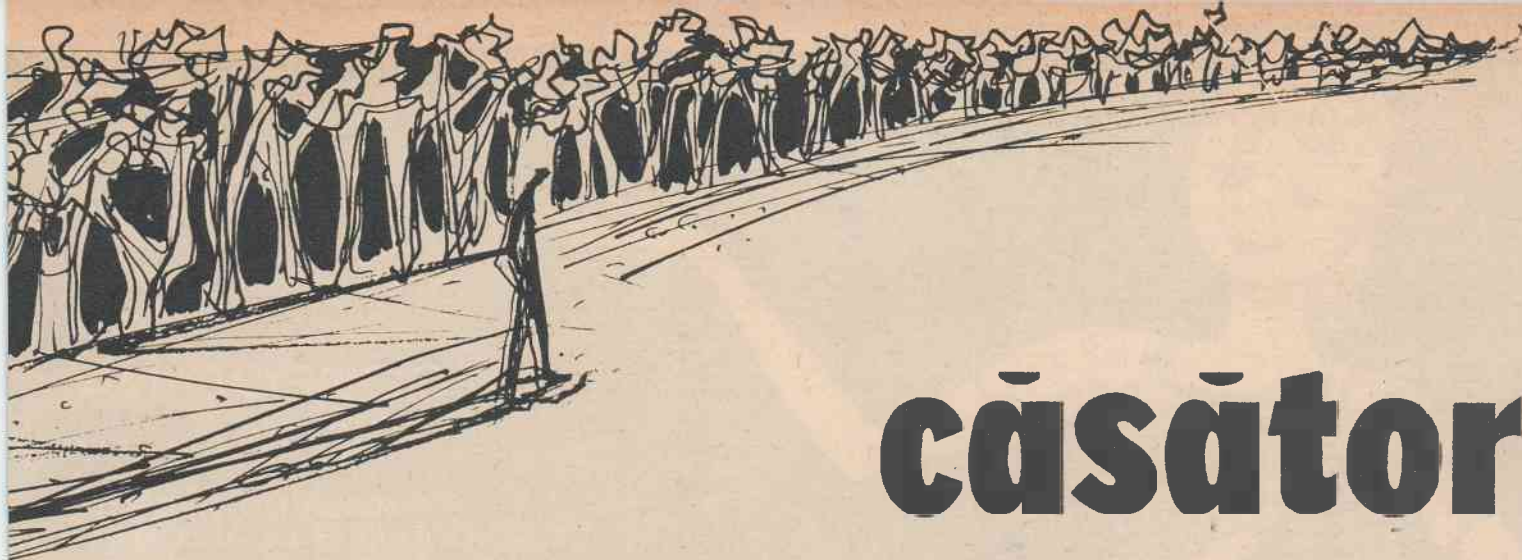
De la mama nu am luat mare lucru, totuși îi semăn. Încolo am fost întotdeauna un încapățînat ca tata: mormălam mereu, nemulțumit de toate, întocmai ca el și, alături de el, i-am respirat ideile. La vîrsta de șase ani, fără să știu bine ce făceam, cîntam „Bandiera rossa”²⁾ și îi cunoșteam toate cuvintele de la început pînă la sfîrșit. La optsprezece ani am fost în munți; am luptat împotriva nemților și a fasciștilor alături de tata și de mulți prieteni de-ai lui și de-ai mei. Am ucis trei nemți: i-am văzut morți în fața mea și nu puteam să cred că fusesem în stare să fac asta. I-am ucis pentru a salva o fată care se pomenise invadată de aceștia în timp ce era singură în casă, pregătind de mîncare pentru noi, cei din brigadă.

După eliberare, fata pe care am scăpat-o din ghearele nemților a devenit prietena mea. Mi-a spus „da” cu naturalețe și așa mi-a devenit logodnică, fără să ceară consimțămîntul familiei. De altfel, în acele zile trăiam cea mai frumoasă perioadă, vîntul libertății bătea cu putere și, oricînd ne puteam răzvrăti împotriva cuiva sau împotriva a ceva, o făceam cu o bucurie care ne răsplătea de toate sacrificiile. Iar dacă cineva o întreba despre situația ei matrimonială, Stella — așa se numea prietena mea — răspundea cu dîrzenie:

— Cine se mărită: eu sau mama? Eu! Atunci pentru ce trebuie să-i cer voie? La urma urmelor, eu am să dorm cu Nullo toată viața, eu am să trăiesc și eu am să fac copii cu el, ca să nu mai vorbim de certuri și de sacrificii; deci trebuie să-mi placă numai mie. Și apoi, cine-l cunoaște mai bine ca mine? Mama nu,

1) În limba italiană nullo” înseamnă nimic, iar „santini” — sfințitori (diminutivul de la „santi”)

2) „Steagul roșu” — cîntec al revoluționarilor italieni.

căsătoria

Povestire de Ugo PIRRO (Italia)

Ilustrație de Tia PELTZ

desigur... L-am cunoscut în munți și am văzut ce fel de om e. E plin de cusururi, nu zic nu, dar mie îmi place.

Eu eram mulțumit că Stella gindea așa și îmi spuneam că războiul de partizanat transformase și femeile, încât puteam crede că lumea într-adevăr se schimbase. Și numai gândul acesta mă umplea de optimism, de bucuria de a trăi, de speranțe, fiindcă dacă toate acestea fuseseră posibile, era puțin și meritul tatei, și al meu, al nostru, în sfârșit, al celor care scuipaserăm și trăseserăm împotriva fasciștilor ori de câte ori puteam.

Cînd i-am spus Stellei că ne vom căsători la primărie, ea rămăsese tăcută, ca și cum cineva i-ar fi smuls limba. La început n-am dat atenție, m-am gândit că a rămas mută de mulțumire și de emoție. Ce puteam să cred altceva?

În cele din urmă mi-am dat totuși seama că Stella nu era mulțumită.

— O, Nullo, la primărie se poate oare să te căsătorești cu rochie lungă, albă, cum se face în biserică?

— Nu știu, cred că da, dar la urma urmelor ce importanță are asta? — răspunsei eu.

— Trăim aici, nu-mi place ca cineva să creadă că nu mai sînt fată și, dacă n-o să am rochie albă, toți nu să gîndească asta. Și e rușine... În cele din urmă tot trebuie să am rochie albă; chiar cu prețul de a mă cununa la biserică...

— Ascultă, Stella, nu mă înfură — zisei eu, negru la față, deși făceam pe calmul — în primul rînd, ca să fim sinceri, nu mai ești fată; sînt atîtea luni de cînd se poate spune că sîntem soț și soție și, dacă abia acum mergem la primărie ca să ne căsătorim, e pentru că abia acum sîntem siguri unul de celălalt. Așa că vrem să reglementăm dragostea noastră cu hîrtia timbrată pe care o vom semna și care, adu-ți bine aminte, e unicul lucru ce contează în toată această formalitate a cununiei. Cît despre rochia albă, care costă o grămadă de bani și îți-o pui o singură dată în viață, ai putea în fond să te lipsești de ea. Dar dacă vrei să știi, nu pentru bani îți vorbesc astfel, ci din pricina că mă supără gîndul că, la urma urmelor, îți-e rușine că m-ai iubit și nu ai cerut voie nimănui, nici măcar preotului, pentru a face dragoste cu mine...

— Dar e pentru satisfacția mea; toate fetele visează rochia asta de cînd sînt copile...

— Ei, dacă e așa, te vei căsători în rochie albă chiar dacă ar trebui să mă umpli de datorii. Cît privește restul, Stella, tu știi acum ce gîndesc eu.

Stella mă îmbrățișă cu dragoste, dar tot îmi purta încă puțină pică pentru vorbele mele spuse cu asprime și fără înconjur.

— Vai de tine dacă ai să spui cuiva că am fost pînă acum soț și soție. Dacă află mama, mă omoară în bătaie.

Începu să rîd și, deoarece o iubeam cu adevărat, Stella mă putea atrage ușor de partea ei; și apoi, eu însumi nu vreau niciodată să mă gîndesc prea mult la certurile noastre.

Așa treceau zilele și noi ne întîlneam în fiecare seară după lucru.

Acum, cînd nunta era aproape, nu mai izbuteam de fel să stăm singuri, cum ni se întîmpla foarte ușor cînd eram logodiți pe ascuns. De câte ori mă duceam în casă la Stella, mama ei îmi vorbea de madone și de sfinți; eu o ascultam, pentru că știa să povestească bine, dar nu înțelegeam care-i erau intențiile. Îmi spuneam: e posibil oare să o ia așa pe departe ca să mă facă să înțeleg că vrea să mă cunun cu fiica ei în biserică? Și totuși așa era.

La rîndul ei, Stella, în fiecare discuție îmi înșira ideile măică-si; în sfârșit, orice prilej era bun ca să-mi repete că o căsătorie la primărie nu era ca aceea din biserică. Însă eu lăsam baltă orice discuție de teamă să nu sfîrșim prin a ne certa.

Într-o dimineață, Stella și cu mine ne-am dus la nunta lui Sergio, care se cununa la primărie. Era o mulțime de lume, fiindcă asta se întîmpla pentru prima oară în satul nostru. Nu vă mai spun pălăvrăgelele femeilor; în tot satul nu se vorbea de altceva.

— Nullo — îmi zise Stella a doua zi — toată lumea îi vorbește de rău pe Sergio și pe Maria spunînd că această cununie a lor nu e o adevărată căsătorie. Dimpotrivă, știi ce a zis preotul? Că, dacă din întîmplare Maria vrea să se căsătorească cu un alt băiat, el e gata să o cunun, deoarece pentru biserică o căsătorie civilă nu e valabilă.

Mi-am pierdut răbdarea, fiindcă am înțeles că era inutil acum să mai evit subiectul.

— Există o lege, s-au căsătorit conform legii, și această contază. În orice caz, vreau să îți-o spun, scurt și cuprinzător: eu nu mă cunun în biserică nici cu tine, nici cu Myrna Loy sau cu Alida Valli, cu nimeni. Dacă tu, însă, te lași convinsă de bigote și vrei să te căsătorești la biserică, e mai bine să o terminăm...

În vremea asta și alți prieteni se căsătoriseră la primărie, astfel că femelușile nu mai făceau acum altă caz; se obișnuiseră și ele cu un asemenea mod de cununie. Totuși, îmi dădeam seama că Stella nu mai era aceeași, ba ceva mai mult: căuta pe față să nu mă rămînă singură cu mine. Cu toate că nu avea curajul să recunoască, Stella părea acum să considere chiar o sărutare nici mai mult nici mai puțin decît un păcat.

— Ce s-a întîmplat Stella? — o întrebai eu într-un amurg cînd ne aflam pe banca pe care obișnuiam să stăm, la marginea satului. Ți-e frică să mă săruți? Spune-mi adevărul: ce a intervenit?

— Nimic. Preotul e supărat pe mama fiindcă ne căsătorim la primărie. Mama plînge toată ziua, zice că dacă îi pricinuesc această durere nu vrea să mă mai vadă. Ce pot să fac?

Îmi venea s-o iau la palme, fiindcă îmi dădeam seama că își schimbase părerea, și faptul acesta mă scotea cel mai mult din fire. Dar nu i-am răspuns nimic, pentru că, socotind că trebuia să mă fie și altceva la mijloc, voiam neapărat să știu ce anume. Mă prefăcui că m-am lăsat aproape convins de cuvintele ei și izbutii în cele din urmă să aflu următoarele: Stella se dusese să se spovedească și nu voia să mă mai sărute pentru că îi făgăduise duhovnicului aceasta.

— Ce are a face duhovnicul cu treburile noastre, Stella? Îi vorbisem calm, dar în realitate mă copleșise o mare durere. Mă simțeam înșelat și tocmai de ea, cea care trebuia să-mi devină soție. E ca și cum m-ai fi trădat cu un alt bărbat. Nu înțelegi de ce? Pentru că tu, Stella, nu mi-ai spus niciodată că ai aceste idei, pentru că ai tăcut, prefăcîndu-te că gîndești la fel ca mine. În sfârșit: m-ai înșelat, m-ai înșelat!

Am părăsit-o lăsînd-o singură pe bancă și am plecat furios.

Săptămînilor care au urmat n-am să le uit pînă cînd voi muri: mă plimbam pe străzi toată noaptea, fără să mă opresc o clipă, iar ziua stăteam în pat cu ochii mari deschiși și cu inima care părea că vrea să-mi iasă prin ochi. Nici nu mă mai duceam să lucrez, iar tata și mama căutau ca cel puțin să mă determine să mînc, dar nu izbuteau. Credeam că nu voi mai putea să-mi revin niciodată. De multe ori eram pe punctul să ciocănesc la ușa Stellei și să accept poate cererea ei, dar n-am făcut-o niciodată. Îmi repetam că dragostea ce i-o purtam era o greșeală pe care trebuia să o îndrept și continuam să mă simt înșelat.

Mama Stellei, după cum am aflat mult mai tîrziu, nu rămăsese nici ea nepăsătoare, ci încercase să salveze căsătoria. Se adresase mamei mele, sperînd astfel să-mi înfrîngă hotărîrea. Ce a răspuns mama nu știu, sigur este că mie nu mi-a spus niciodată nimic; mă cunoștea îndestul ca să știe că nu m-aș fi lăsat convins de vorbe dulci.

Într-o zi mi s-a soptit că Stella spunea tuturor că eu nu o iubeam, altfel nu m-aș fi purtat așa cum mă purtam cu ea. Eu am răspuns că da, era adevărat, nu o iubeam niciodată. Natural că lucrurile stăteau tocmai dimpotrivă. Între timp vremurile se schimbaseră, preotul se simțea tot mai tare pe situație și profita de orice ocazie pentru a lua cuvîntul din amvon împotriva celor care jîgniseră nu știu pe cine căsătorindu-se la primărie.

Acum îmi dădeam seama că printre dușmanii noștri se afla preotul, iar de Stella mi-era milă.

Cîteodată o întîlneam: era foarte schimbată. Fața pe care o cunoșteam pe vremea luptelor de partizani nu mai exista: devenise slabă și palidă, și atunci cînd ne întîlneam pe șosea nu avea curajul nici să mă privească.

Într-o zi am aflat că Stella se logodise cu un băiat din alt sat. M-am prefăcut că nu mă interesează, în schimb însă, mi se strînsese inima din cauza durerii pe care am simțit-o atît de tare că mi se părea că mă înjunghiasse cineva; din asta am înțeles că tot o mai iubeam.

Cui pe cui se scoate, mi-am zis eu, și căutai să-mi găsesc o altă fată. A fost greu, pentru că nici una dintre fetele din sat nu-mi plăcea și a trebuit să fac un efort pentru a mă arăta interesat de o oarecare Rosa.

Cu Rosa vorbeam numai fleacuri și niciodată despre lucruri serioase. Căutam să o sărut, dar ea cîteodată făcea pe mofturoasă, pentru că intenționa ca legătura noastră să devină serioasă. Într-o seară, crezînd cu adevărat că mă poate lega de ea pentru totdeauna, Rosa îmi spuse că în biserică erau așiate publicațiile de căsătorie ale Stellei. Mi-o spuse cu un aer atît de satisfăcut, încît îi trăsai o palmă, lăsînd-o în mijlocul drumului fără o vorbă.

În ziua în care Stella se căsătorii, eu am luat trenul și m-am dus în oraș. M-am întors noaptea tîrziu, pentru că mi-era rușine să mă vadă lumea; regăsindu-mă larăși singur în camera mea, izbucni în plîns ca un copil, mușcîndu-mi buzele ca să mă abțin, ca și cum Stella ar fi fost de față și ar fi putut să mă vadă și să ridă de mine satisfăcută.

Cînd se întoarse din călătoria de nuntă, am fost printre primii care am întîlnit-o; m-am prefăcut că nu o văd și totuși mi-am dat seama că ea mi-a aruncat o privire, chiar dacă a făcut-o în treacăt. M-am simțit din nou plin de noi speranțe și de satisfacție. Stella se căise, desigur, de toate cele pe care le făcuse și mă iubea încă și acum. Începu să-mi fac iluzii că între mine și ea ar mai fi posibil totul; faptul că era căsătorită și că, deci, ea se schimbase nu mi se părea o piedică; mi se părea că între noi fusese doar o ceartă ca între logodnici și că totul putea să înceapă din nou foarte ușor.

Gîndurile Stellei nu puteau să fie nici ele prea deosebite de ale mele, de vreme ce cînd mă întîlnea îmi căuta tot mai insistent privirea, fără nici o teamă.

Desigur că ea căuta prilejul ca să-mi vorbească și mie mi se cădea să-i dau. Eram însă nehotărît; aș fi vrut ca ea să-mi vorbească față de toți, să se umilească, dar știam că era absurd și, deoarece eram nerăbdător să o sîrîng din nou în brațe ca altădată, nu puteam să pretind atît de mult.

Începu atunci să mă plimb singur pe șoseaua întunecată și fără case, sperînd să o văd pe neașteptate cum apare în întuneric, dar inima îmi sărea degeaba cînd zăream o siluetă la capătul șoselei. Deziluzia dura însă întotdeauna puțin, căci speram că Stella trebuia să apară, mai curînd sau mai tîrziu.

Și așa a fost: într-o seară ploioasă Stella ieși din întuneric și veni în calea mea. Ne-am dat numai bună seara și am rămas rezemați de copaci fără să ne spunem un cuvînt, multă vreme. Aș fi vrut s-o sîrîng în brațe, s-o sărut, dar nu eram în stare, mă simțeam timid ca un băiețandru, în mine de altfel se făcea simțită vechea mîndrie moștenită de la tata.

Timpul trecea și cum nimic nu se întîmpla între noi, m-am hotărît s-o întreb dacă era fericită. Stella ridică ochii spre mine și văzui că erau plini de lacrimi.

Nu voiam s-o jignesc.

— Pot să te îmbrățișez? — o întrebai eu.

Stella se aruncă în brațele mele plîngînd cu sughituri ca un copil.

Din ziua aceea am început să ne vedem des, ca în primele zile cînd ne-am cunoscut și, ca și atunci, eram timizi și încurcați, respectuoși unul față de celălalt, ca și cum între noi nu ar fi fost niciodată vreo apropiere.

Toate acestea însă nu puteau dura multă vreme; și, în adevăr, într-o dimineață Stella mă opri în piață, fără să-i pese de lume, și-mi spuse că între ea și bărbatul ei se sfîrșise totul. Stella nu știa dacă trebuia să se simtă fericită sau tristă; însă, din felul în care mi-a spus-o, am înțeles că acum se simțea într-adevăr liberă și sinceră față de ea însăși. Ce puteam eu să fac acum? Să uit? Să o iert? Acum nu mai era vorba de toate astea, ci de a salva o dragoste.

I-am cerut să vină să trăiască cu mine, ca și cum aș fi fost soțul ei. Eă zisă, dar eu înțelegeam acum motivele ei și nu vream să-l impun nimic: o lăsam să hotărască liberă, pentru că îmi dădeam seama că nu era ușor.

Stella ar fi continuat cu dragă inimă să vină să mă vadă pe ascuns, căci se temea să nu mă mai piardă iarăși și se temea mai ales de multe altele. Am încercat să am răbdare; voiam ca ea să înțeleagă că-i propuneam o soluție cinstită și sinceră.

Și cînd, într-o dimineață, îmi spuse să caut o casă și să cumpăr mobilă, m-am simțit cu adevărat fericit.

Traducere din limba Italiană de Florin AMIRA

ECONOMIȘIȚI TÎMP ȘI VĂ ASIGURAȚI CONDIȚII DE LUCRU PLĂCUTE FOLOSIND LA BUCĂTĂRIE GARNITURA DE VASE EMAILATE

GOSPODINA

PRODUS AL UZINELOR „EMAILUL ROȘU”-MEDIAȘ

UN SORTIMENT DE 32 ARTICOLE CU COLORIT ATRĂGĂTOR ȘI CALITĂȚI TEHNICE REMARCABILE

ODIHNĂ ȘI TRATAMENT

în frumoasele noastre stațiuni balneare

Agenteiile și filialele O.N.T. „Carpați” din toată țara au pus în vânzare locuri pentru odihnă și locuri pentru tratament balnear, în trimestrul I, în cele mai frumoase stațiuni balneoclimaterice din țară.

Pentru odihnă, serii de 12 zile, se pot obține locuri în condiții excelente de locuință și masă în stațiunile SINAIA, BUȘTENI, PREDEAL, PĂLTINIȘ, TUȘNAD, BORSEC, SOVATA.

În acest sezon tarifele sînt mai reduse cu 17 pînă la 30 la sută.

Agenteiile și filialele O.N.T. „Carpați” din toată țara au pus în vânzare locuri pentru tratamente balneare, în trim. I. Tarifele sînt reduse cu 10-15%.

— **pentru boli reumatismale**, serii de 18 zile, la BAZNA, CĂLIMĂNEȘTI, GOVORA, HERCULANE, OCNA SIBIU, PUCIOASA, SOVATA, VICTORIA 9 MAI și VICTORIA 1 MAI;

— **pentru boli ale aparatului digestiv**, serii de 18 zile, la BORSEC, CĂLIMĂNEȘTI, CĂCIULATA, OLĂNEȘTI, SLĂNIC-MOLDOVA, SÎNGEORZ;

— **pentru boli ginecologice**, serii de 20 zile, la BAZNA, OCNA SIBIULUI, SOVATA;

— **pentru boli cardiovasculare**, serii de 20 zile, la BORSEC, TUȘNAD, BUZIAȘ, VATRA-DORNEI;

— **pentru nevroză astenică**, serii de 20 zile, la SINAIA și TUȘNAD;

— **pentru boli ale aparatului respirator**, serii de 20 zile, la GOVORA, SLĂNIC-MOLDOVA;

— **pentru endocrinologie**, serii de 18 zile, la BORSEC;

— **pentru urologie**, serii de 18 zile, la CĂCIULATA și OLĂNEȘTI.

Agenteiile și filialele O.N.T. „Carpați” din toată țara fac zilnic înscrieri pentru locuri de odihnă și locuri la tratament balnear în stațiuni balneoclimaterice.

În sezonul actual se acordă reduceri tarifare între 15 și 30% față de sezonul de vară. Condițiile de cazare și masă sînt foarte bune.

50% reducere pe calea ferată.

Însemnate reduceri tarifare pentru copii.

Plata se poate face eșalonat, achitîndu-se la înscriere un avans.

Agenteiile și filialele O.N.T. „Carpați” asigură cu prioritate locuri pentru membrii de familie ai celor trimiși în stațiunile climaterice prin comitetele sindicale.

Se atrage atenția că locurile la tratamente balneare se acordă numai pe baza unei recomandări medicale, pentru a se evita tratamentele contraindicate.

VESTEA VORBEI

logie și superstiții

ercetarea istoriei multor lnte ne dă informații in-sante asupra mentalității enilor care le-au creat sau u folosit. De obicei credin-acestea vechi sînt de mult șite și cîteodată sînt de itele pentru oamenii tim-ilor noastre.

lanta numită *anemond* ne rmează cu privire la o lintă a vechilor greci, care i derivat numele de la lntul *anemos* — „vînt”. olicația? Grecii credeau nemonona își deschide peta-numal la suflarea vîntu-

ot grecii au dat o denumire iată *azbestului*. *Asbestos* mna „care nu se stinge”, arece se credea în antichii- că azbestul, o dată aprins, mai poate fi stîns.

omanii foloseau pentru ng” cuvîntul *sinister*, că- i-au dat și înțelesul „de augur, care prevestește a neplăcut”. Superstiția e leagă ideea de „stîng” de a de „nenorocire” dăinuie l de multă vreme. Cine nu oaște expresia românească *Ilca cu stîngul*, „a începe st o treabă”? Dar cînd sim astăzi cuvîntul *sinis-*

tru nu mai sîntem conștienți că ne facem ecoul unei super-știții.

Ecoul, căruia fizica i-a dat o explicație științifică bine-cunoscută, a fost interpretat în antichitate potrivit mentalității de atunci. Povestea spune că *Ekho* era o nimfă a pădurilor, o foarte înzestrată elevă a muzelor. Pînă și zeul Pan era gelos pe talentele ei! Dar sărmana nimfă a avut o soartă tragică — e drept, din vina ei. Iată cum s-au petrecut lucrurile, după cum aflăm de la poetul Ovidiu: Jupiter, părintele zeilor, avea dese aventuri amoroase, de care soția sa Junona firește că nu trebuia să afle. În timp ce zeul zeilor rătăcea prin păduri după frumoasele nimfe, *Ekho* o ținea de vorbă pe Junona, ca să nu observe că absența soțului se prelungește cam mult. Zeița descoperi însă șiretlicul și o pedepsi pe *Ekho*, condamînd-o să repete mereu ultima silabă a cuvintelor pe care le aude. De aceea, cînd se producea un ecou, cei vechi credeau că aud glasul lui *Ekho*.

Sorlin STATI

E VORBĂ CU MEDICUL

ipersensibilitatea medicamente

olosirea fără control a me-mentelor este dăunătoare doar și poate. Nu orice anism tolerează sau prite la fel orice medicament. stă o sensibilitate indivi- stă o sensibilitate indivi- stă o sensibilitate indivi- stă o sensibilitate indivi-

grave. Măduva osoasă poate fi inhibată în funcția ei de fabri-care a elementelor figurate din sînge (globulele) și acest accident poate duce la com-pleta încetare a acestei funcții vitale.

Mai există reacții care se manifestă cu febră (denumită febră medicamentoză) înso-țită de dureri articulare. Unele organe importante cum sînt ficatul și rinichii, hipersensibilizate de medicamente, se pot distruge ș.a.m.d.

Din fericie aceste accidente de hipersensibilitate la medi-camente sînt destul de rare. Dar ele trebuie cunoscute pen-tru a ne feri de consumul unor medicamente recomandate de un prieten sau o rudă „bine-voltoare”.

Medicul, singurul în măsură să recomande un medicament, își pune problema administră-rii lui. Hotărîrea pe care me-dicul o ia cînd prescrie un medicament se bazează pe aprecierea rezultatelor favo-rabile calculate, excluzînd riscul unei reacții care uneori reprezintă o amenințare mai serioasă pentru bolnav decît însăși boala tratată.

În folosirea unor antibiotice, medicul ia o serie de măsuri preliminare prin examene de laborator și numai după aceea recomandă antibioticul necesar, însoțind — dacă e cazul — administrarea lui de alte medicamente și regim dietetic special.

Să ne ferim deci a folosi medicamente fără prescripția și supravegherea medicului, căruia trebuie să ne adresăm în toate cazurile de îmbolnă-vire.

Dr. SILVIU GHEREA

ezlegarea Jocului „PE CULMILE ȘTIINȚEI”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL : 1) Lunik—Sputnik. 2) On—Miclurîn—I. N—N—Dubna—Err. 4) Ovală—E—Na—Ei. 5) Neva—Arc—cal. 6) Orase—Iub—Oc. 7) Sa—Casă—Iasta. 8) O—Au—Ani-mov. 9) Vas—G—Amatori. 10) Titov—Ar—S—A. 11) No-lsk—Ea—At. 12) Am—Ni—Ac—Lat. 13) Filatov—Soare.

RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE:

Zilnic: Orele: 5.00, 6.00, 7.00, 13.00, 17.00, 20.00, 22.00 (joi: 22.30), 23.50 (Progr. I). 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00, 23.00 (Progr. II).

Duminică: 7.00, 13.00, 19.30, 22.00 (Progr. I). 7.50, 14.00, 18.00, 20.00, 23.00 (Progr. II).

COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic ora 13.40 (Progr. I).

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM:

Zilnic ora 12.10 (Progr. II) și 13.05 (Progr. I).

DUMINICĂ 24 FEBRUARIE. Programul I. 6.00: Mu-zică populară românească 6.30: Piese orchestrale 7.10: Concert de dimineață 8.00: Sumarul presei centrale 8.10: Școala și viața 8.30: Estrada melodiiilor 9.20: Fragmente din baletul „Lacul lebedelor” de Ciaikovski 9.30: Teatru pentru copii — „Paleta de aur” 10.30: Corul Sindicatului învățămintului din Sibiu 10.50: Muzică pentru fanfară 11.00: Muzică populară românească 11.30: Vorbește Mos-cova! 12.00: Muzică din opere cerută de ascultători 12.30: Muzică ușoară 13.10: De toate pentru toți 14.00: Melodii populare românești 14.30: Piese instrumentale de mare popularitate 14.40: Muzică ușoară 15.20: Lucrări de com-pozitori romîni 15.50: Melodii populare românești — Lucre-ția Ciobanu și Ilie Udilă 16.15: Muzică ușoară de compo-zitori sovietici 16.40: Formații artistice de amatori de la sate 17.00: Din viața satelor patriei 17.40: Cîntă violon-celistul Alfons Capitanovici 18.07: Melodii de estradă 18.30: Romane 19.00: Muzică din opere 19.35: „Melodii... melodii”... — muzică ușoară românească 20.00: Teatru la microfon „Familia Brebu” de Victor Eftimiu, cu Nicolae Brancomir, Carmen Stănescu, Silvia Fulda, Virginia Romanovschi, Const. Brezeanu, Mircea Balaban, Dem. Rădulescu, Matei Alexandru, Damian Crișmaru ș.a. 21.00: „Sat nou, cîntec nou” — cîntece premiate la Concursul de folclor instituit de Radioteleviziunea romî-nă, în colaborare cu Casa centrală a creației populare 21.20: Muzică de dans 23.10: Patru lieduri pentru voce și orchestră de Richard Strauss; Partea a II-a din simfo-nia dramatică „Romeo și Julietta” de Berlioz.

Programul II. 7.00: Cîntă Fanfara reprezentativă a armatei 7.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare românești 8.00: Melodii distractive 8.30: Clubul vocișei 8.50: Anunțuri, muzică 9.00: Melodii populare românești cerute de ascultători 9.30: Concursul „Cine știe, ne scrie!” — Întrebările etapei a VI-a 9.50: Jocuri populare românești 10.00: Cîntă Ioana Nicola, Valentin Teodorian, Arta Florescu, Nicolae Secăreanu 10.30: Revista presei străi-ne 10.38: Muzică ușoară 11.00: Transmisiunea concer-tului Orchestrei simfonice a Filarmonicii de stat „George Enescu”, dirijor Mircea Basarab. În program: Simfonia I de Doru Popovici; Concertul nr. 7 în Re major pentru vioară și orchestră de Mozart; Concertul pentru vioară și orchestră de Sostakovici — solistă Nina Beilina (U.R.S.S.). În pauză — „Cinema” 13.00: Concert de prînz 14.05: Cîntă Fred Fröhberg 14.30: Satira și umorul 15.15: Din folclorul popoarelor 16.00: Oameni și fapte 16.08: Creații corale ale lui D. Kiriac, Gh. Dima, Ion Vidu 16.30: Concert de după-amiază 17.15: Fabule și epigrame celebre 17.25: Muzică ușoară cerută de ascultători 18.05: „Pile de calendar” — emisiune muzical-literară 19.00: Cîntece de dragoste și jocuri populare românești 19.30: Muzică instrumentală 19.45: Piese corale 20.05: Muzică de dans 20.30: Cîntă Angela Moldovan 20.45: Muzică de dans 21.45: Versuri în lectura laurea-ților Concursului tinerilor artiști din teatrele dramatice 22.00: Muzică de dans 22.24: Cvintetul opus 114 „Păstră-vul” de Schubert 23.10—24.00: Muzică de dans.

LUNI 25 FEBRUARIE. Programul I. 5.07: Muzică ușoară 5.30: Gimnastică 5.40: Muzică populară romî-nească 6.07: Fantezie de Andersen 6.20: Emisiunea pen-tru sate 6.30: Cîntece despre mineri și oțelari 6.45: Sa-lut voios de pionieri 7.10: Mici piese de estradă 7.30: Sfatul medicului — Securi de fructe 7.35: Anunțuri, mu-zică 7.45: Jocuri populare românești 8.00: Sumarul zia-rului Știința 8.08: Piese vocale și instrumentale de compozitori romîni 8.30: Uverturi din operele lui Suppé 9.00: Tineretea ne e dragă! 9.20: Cîntece pentru cei mici 9.30: Muzică populară sovietică 10.00: Muzică u-șoară 10.25: Cvartetul opus 64 nr. 5 în Re major de Haydn; Sonata în La major pentru flaut și pian de Tudor Clortea 11.05: Coruri din opere 11.30: Melodii de estradă 12.00: Concertul nr. 1 în Sol minor pentru pian și orchestră de Mendelssohn-Bartholdy — solist Valentin Gheorghiu, acompaniat de orchestra simfonică a Radioteleviziunii, dirijor Iosif Conta 12.30: Melodii populare românești și ale minorităților naționale 13.10: Muzică ușoară 14.00: Concert de prînz 14.30: Muzică populară românească 15.00: Muzică ușoară 15.30: Fragmente din opera „Nunta lui Figaro” de Mozart 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntă taragolistul Ion Murgu 17.10: Tineri interpreți în studio: pianistul Stelian Constantin 17.30: „Prietenă noastră cartea” — din activitatea cercurilor literare pionierești din București, Ploiești, Brașov 18.00: Muzică de estradă (orchestre de coarde) 18.30: Lecția de limba rusă (începători) 18.40: Cîntă Enrico Caruso 19.00: În pas cu știința! 19.20: Din cîntecul compozitorilor noștri 19.45: Cîntă Maria Lătărețu 20.15: Cîntă Irina Brjev-skaia și Kalmer Tenosar (U.R.S.S.) 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Suita I opus 9 în Do major de George Enescu 21.15: Pe teme internaționale 21.25: Muzică ușoară românească 22.25: Poemul simfonic „O noapte pe Muntele Pleșuv” de Musorgski; Simfonia pentru or-chestră și pian pe un cîntec francez de la munte de Vincent D’Indy 23.00: Concert de noapte.

Programul II. 12.15: Muzică ușoară 12.45: Fragmente din suita „Anotimpurile” de Vivaldi 13.15: Înmernări de reporter 13.22: Cîntece și jocuri populare românești 14.10: Arii din opere de compozitori ruși 14.30: Muzică de estradă 15.00: Dansuri simfonice din Corund de Zoltan Aladár; Poemul simfonic „Toma Alimos” de Dan Constantinescu 15.30: Cîntă Maria Butacu, Ion Lăceanu și Toni Iordache

16.10: Cîntece pionierești 16.30: Pagini orchestrale din opere 17.00: Muzică ușoară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Simfonia a VI-a în Fa major „Pastorală” de Beethoven — Orchestra sim-fonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”, dirijor George Georgescu 18.50: Muzică populară 19.15: Muzică interpretată de fanfară 19.30: Cronică electorală 19.40: „Ghid muzical” (10) (reluare) 20.20: Din muzica popoa-relor 21.15: Muzică ușoară 21.30: Literatură și muzică — „Spartacus” 22.00: Soliști ai operelor de stat din Cluj, Timișoara și Iași 22.30: Muzică de dans 23.10: Suita nr. 6 în Re major pentru violoncel solo de Bach — interpre-tează Pablo Casals; Cvartetul nr. 8 opus 110 de Șosta-kovici — interpretează cvartetul „Beethoven”.

MARȚI 26 FEBRUARIE. Programul I. 5.07: Cîntece și jocuri populare românești 5.30: Gimnastică 5.40: Mu-zică interpretată de fanfară 6.07: Valsuri 6.20: Emi-siunea pentru sate 6.30: Cîntece patriotice 6.45: Salut voios de pionieri! 7.10: Melodii populare din țări socia-liste 7.30: Sfatul medicului — Ceaiul de sănătate 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică instrumentală 8.00: Su-marul presei centrale 8.08: Muzică populară romînească și a minorităților naționale 8.30: Scherzo de Ion Nona Ottescu; Poemul simfonic „Stenka Razin” de Glazunov 9.00: Cîntece pe versuri ale poezilor noștri 9.30: Muzică distractivă 10.00: Fragmente din opera „La serva padro-na” de Pergolesi 10.30: Soliști și orchestre de muzică populară românească 11.05: Sonata nr. 2 în Si bemol minor de Chopin — interpretează pianistul Jan Ekier 11.30: Muzică populară bănățeană interpretată de Ana Pacatuș 11.45: Radio prichindel! 12.00: Dansuri de estradă 12.30: În fața bărții — Noua Zeelandă 12.40: Scene vesele din opere de compozitori sovietici 13.10: Din cîntecul și dansurile popoarelor 14.00: Concert de prînz 14.30: Muzică ușoară romînească 15.00: Muzică din opere 15.30: Patru cîntece pentru violoncel și pian de Grigore Ghidionescu — interpretează Vladimir Orlov și Mariana Parnica 15.44: Muzică populară romînească 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntece 17.10: Arii și duete celebre din opere 17.40: Program interpretat de Orchestra simfonică din Galați 18.00: Universitatea tehnică — Procece generale de elaborare a oțelului, de ing. Silvia Vacu 18.15: Muzică populară 18.30: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur 18.40: Sona-tele de Beethoven în interpretarea lui Wilhelm Kempf; Sonata nr. 22 opus 54, în Fa major 19.00: Revista econo-mică 19.20: Cîntă Connie Francis 19.35: Program muzi-cal pentru frunțași în producție 20.15: Mici formații de muzică ușoară 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică de dans 21.15: „Satira și umorul” (reluare) 22.25: Muzică de dans 22.58: Sonata pentru vioară și pian de Dvorak; Cvintetul cu clarinet opus 115 în Si minor de Brahms.

Programul II. 12.15: Muzică de operă de compozitori romîni 12.37: Uvertura de Ireland — Orchestra „Philar-monia” din Londra, dirijor Malcolm Sargent; Concertul pentru violoncel și orchestră de Saint-Saëns — solist Mstislav Rostropovici 13.15: Emisiune literară: „Acolo unde nu se întîmpla nimic” 13.30: Muzică ușoară 14.10: Piese romînești interpretate de fanfară 14.30: Simfonia nr. 67 în Fa major de Haydn 15.00: Muzică populară romînească 15.30: Orchestra de estradă a Radioteleviziunii sovietice, dirijor Iuri Sauski 16.10: Lieduri de Mozart — cîntă Elisabeth Schwarzkopf 16.30: Concert de estradă 17.00: Suita „Privești moldovenești” de Mihail Jora 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, recla-me, muzică 18.05: Dicționar muzical (10) Sonata (B) (re-luare) 18.30: Cîntece 18.45: Emisiune culturală 19.00: Melodii populare romînești 19.30: Lecția de limba fran-țeză (avansați) 19.40: Muzică de dans 20.15: Emisiune literară: „Din lumea capitalului” 20.30: Muzică populară romînească 21.15: Muzică instrumentală 21.25: Opera „Fata de zăpadă” de Rimski-Korsakov (montaj muzical literar) 23.10—24.00: Concert de noapte.

MIERCURI 27 FEBRUARIE. Programul I. 5.07: Muzică ușoară 5.30: Gimnastică 5.40: Jocuri populare romînești 6.07: Cîntece 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Muzică ușoară 6.45: Salut voios de pionieri! 7.10: Cîntece 7.30: Sfatul medicului — Profilaxia infecțiilor intestinale 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Melodii populare romînești 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică ușoară 8.30: Din creația de operă a lui Dmitri Kabalev-ski 9.00: Capriciu românesc de Marcel Mihalovici; Uvertura de concert „În Munții Tatra” de Wladislav Jelenki 9.30: Cîntece și jocuri populare romînești și ale minori-tăților naționale 10.00: Teatru la microfon — „Evanta-lul”, comedie de Carlo Goldoni, cu: Damian Crișmaru, Tanți Cocea, Ion Lucian, Nicolae Brancomir, Coca Andro-nescu, Nineta Gusti, St. Mihăilescu-Brăila ș.a. 11.17: Orchestra de mandoline a Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor 11.40: Muzică vocală și instrumen-tală 12.00: Melodii distractive 12.30: Muzică din opere de: Rimski-Korsakov, Leoncavallo, Verdi, Wagner, Richard Strauss 13.10: Simfonia nr. 29 în La major de Mozart 14.00: Concert de prînz 15.00: Cîntă Magda Constantinescu, Marin Chisăr și Alexandru Titruș 15.30: Fragmente din opera „Silvia” de Kálmán 16.05: Mici piese instru-mentale 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică ușoară in-terpretată la pian 17.10: Muzică corală 17.30: Prietenii lui Do-Re-Mi 18.00: Soliști și formații artistice de ama-tori 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: „Triptic sim-foinic” de Paul Constantinescu 19.00: Jurnalul satelor 19.25: Muzică ușoară romînească 19.40: Romane 20.15: Corul de copii al Radioteleviziunii 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Din viața de concert a Capitalei 21.15: Pagini din volumul „Mărturisiri” de Mihail Sadoveanu 21.30: Melodii populare romînești cerute de ascultători 22.25: „Suita pe teme morderne” de Boris Troșin; Con-certul pentru pian și orchestră de René Fosseus — solist Claude Coppes; Nocturnă de Heraklit Nesterov. 23.17: Potpuriuri și uverturi.

Programul II. 12.15: Balade de Ghorghi Sviridov pe versuri de Marșak, după Burns, interpretează Nicolae Secăreanu 12.32: Muzică ușoară 12.50: Din folclorul popoarelor 13.15: Înmernări de reporter 13.25: Muzică de estradă 14.10: Cîntece sovietice 14.30: Cîntă soprana Lia Hubic și basul Tralan Popescu, solisti ai Operei de stat din Cluj 15.00: Muzică ușoară de compozitori romîni 15.30: Fragmente din suita „Mitrea Cocor” de Sabin Drăgoi 16.10: Muzică ușoară 16.30: Melodii popu-lare din Oltenia 17.00: Arii din opere în interpretarea solistilor noștri 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Ciclul „George Enescu compozitor” — Sonata a III-a în Re major pentru pian, interpretează Dinu Lipătti 18.26: Cîntă Aurelia Fătu-Răduțu și Marcel Budală 18.50: Microfolioetone 19.00: Muzică de estradă 19.30: Lecția de limba rusă (avansați) 19.40: Fragmente din opera „Cio-Cio-San” de Puccini 20.10: Suita-uvertură de Telemann 20.30: Tribuna ra-

(Continuare în pag. 22)

Noi mărci poștale în 19

dio 20.40: Din prelucrările de folclor ale compozitorilor noștri 21.15: Interpretări de muzică ușoară (reluare) 22.00: Ciclu „Pagini din muzica preclasică” — Concerti grosi de Torelli și Corelli 22.30: Muzică de dans 23.10—24.00: Suita „Cele patru temperamente” de Hindemith.

JOI 28 FEBRUARIE. Programul I. 5.07: Muzică interpretată de fanfară 5.30: Gimnastică 5.40: Cîntece și jocuri 6.07: Mici formații de muzică ușoară 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Cîntece populare românești 6.45: Salut volos de pionier! 7.10: Muzică de estradă 7.30: Sfatul medicului — importanța regimului alimentar fără sare pentru bolnavii de inimă, rinichi și hipertensivi 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică instrumentală 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Melodii populare românești 8.30: Suita de cîntece și dansuri populare românești pentru pian de Sigismund Toduță; Sonata pentru vioară și pian de Hacıaturian 9.00: Vreau să știu — „Culoarea” 9.25: Muzică ușoară 10.00: Din creația de operă a compozitorilor noștri 10.30: Rapsodii ungare de Liszt în interpretarea pianistului Samson François 11.05: Muzică ușoară (orchestre de coarde) 11.38: Simfonia a IV-a de Henry Cowell 12.00: Muzică populară românească 12.37: Muzică instrumentală (soliști romîni) 13.10: Din operele lui Franz Lehár 14.00: Orchestra de muzică populară „Doina Moldovei” a Filarmonicii de stat din Iași 14.30: Muzică ușoară românească 15.00: Din muzica popoarelor 15.45: Cîntă orchestra de cameră a medicilor din Cluj, dirijor Kurt Mild 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Lăduri 17.10: Program de cîntece la cererea ascultătorilor 17.30: Muzică din opere 18.00: Universitatea tehnică — Industria aluminiului, de prof. dr. Alex. Ispesuc 18.15: Muzică populară din Dobrogea (la țibulcă — Marin Moraru, la caval — Anton Botea) 18.30: Lecția de limbă franceză (începători) 18.40: Tineri interpreți de muzică ușoară — Dolina Badea, Alexandru Jula și Ionel Miron 19.00: Jurnal de întrecere 19.15: Program muzical pentru frunțași în producție 19.50: Transmisiunea concertului Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. Dirijori: Iosif Conta — Mișcare simfonică de Liviu Glodeanu; Concertul pentru orgă și orchestră de Frantisek Xavier Brixi — solist Horst Gehan; Simfonia I în Do minor de Brahms. În pauză: Lucrări propuse pentru Premiul „Lenin” pe anul 1963 22.55: Muzică de dans.

Programul II. 12.15: Arit și scene din opera „Ivan Susanin” de Glinka 12.45: Muzică ușoară românească 13.15: Note de lector 13.25: Muzică populară românească și a minorităților naționale 14.10: Melodii de estradă 14.30: Trei dansuri de Teodor Rogalski — Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”, dirijor George Georgescu; Suita de balet „Dragostea vrăjitoare” de De Falla — Orchestra simfonică a Radioteleviziunii sovietice, dirijor Leopold Stokowsky — solista Irina Arhipova 15.10: Muzică ușoară de compozitori sovietici Alexandr Fliarkovski și Oskar Feltsman 15.30: Muzică din opere 16.10: „Frontul păcii crește în lume”, program de cîntece 16.30: Cîntece și jocuri populare românești 17.00: Sonata în La major de César Franck; la vioară — Valeri Klimov, la pian — Vladimir Iampolski 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Suite de George Enescu: Suita a II-a în Do major — Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”, dirijor George Georgescu 18.45: Jocuri populare românești 19.00: „Cîntăm viața nouă”, program de cîntece 19.15: Muzică ușoară 19.30: Tineretea ne e dragă! 19.50: Muzică de dans 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Melodii populare din țări socialiste 21.15: Muzică de dans 21.45: Părinți și copii 22.00: Muzică ușoară 22.37: Sonatele de Beethoven în interpretarea lui Wilhelm Kempf; Sonata nr. 23 opus 57 în Fa minor „Appassionata” 23.10—24.00: Fragmente din opera „Siegfried” de Wagner.

VINERI 1 MARTIE. Programul I. 5.07: Cîntece și jocuri populare românești 5.30: Gimnastică 5.40: Muzică ușoară 6.07: Cîntece 6.20: Emisiune pentru sate 6.30: Piese de estradă 6.45: Salut volos de pionier! 7.10: Melodii populare românești 7.30: Sfatul medicului — Oxidul de fier 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică ușoară 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică vocală 8.30: Uvertura de Mircea Chiriac; Concertino pentru harpă și orchestră de coarde de Alfred Mendelssohn — solista Liana Pasquali 9.00: Muzică populară românească 9.30: Muzică din opere 10.02: Valsuri și polci interpretate de fanfară 10.30: Muzică de estradă 11.05: Sonatina pentru pian de Mihai Mitrăa Celarianu — interpretează Nicolae Brînduș; Divertisment de Jiri Pauer — interpretează Nonetul ceh 11.29: Arit și duete din opere 11.52: „Ucenicii din anul III” — reportaj 12.00: Coruri bărbătești 12.20: Din folclorul popoarelor 12.40: Simfonia clasică de Prokofiev 13.10: Muzică de estradă 14.00: Concert de prim 15.00: Cîntă violonistul Henryk Szeryng 15.20: Noi înregistrări de muzică ușoară sovietică 15.45: Lucrări de Beethoven: Uvertura „Leonora nr. 3” — Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”, dirijor George Georgescu; „Marea fugă” — Orchestra de cameră din Stuttgart, dirijor Karl Münchinger 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Taraful „Semenicul” al Casei de cultură din Reșița 17.10: „Republică, patrie înfloritoare” — program de cîntece și jocuri 17.30: În slujba patriei 18.00: Universitatea tehnică — Centralele atomoelectrice, de conf. univ. N. Dănilă 18.15: Duete din opere de Suppé, Lehár, Gheras Dendrino, Lopez 18.30: Lecția de limbă engleză 18.40: Muzică populară românească interpretată de Nelu Huțu și fiulerașul Ion Sasu 19.00: Jurnalul satelor 19.25: „Istoria teatrului liric românesc” (10) — Mari cântăreți din trecut (B) (reluare) 20.15: Corul Uzinelor „Victoria” Călan 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică ușoară românească 21.15: Carnet plastic 21.30: Muzică populară românească cerută de ascultători 22.25: Tangouri de concert 22.40: Fragmente din opera „Werther” de Massenet — interpretează Ferruccio Tagliavini, Pia Tassinari, Vittoria Nevianni, Marcello Cortis — Orchestra Radioteleviziunii italiene din Torino.

Programul II. 12.15: „Rapsodia bănățeană” de Zeno Vancea; Rapsodia a II-a de Marțian Negrea 12.45: Muzică ușoară 13.15: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur (reluare) 13.25: Uverturi și dansuri din opere 14.10: Orchestre de mandoline 14.30: Concert de estradă 15.00: Muzică populară românească și a minorităților naționale 15.35: Actualitatea în țările socialiste 16.10: Muzică ușoară 16.30: Din cîntecele țărânilor noastre colectiviste 17.00: Muzică de cameră 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Ciclu „Mari dirijori” — Eugène Ormandy; Simfonia a III-a de William Schumann; „Bolero” de Ravel 19.00: Muzică ușoară de Noru Demetriad și Eugen Teger 19.30: Teatrul la microfon: „Povestea lui Thomas motanul și a instalatorului Sam, omul” de Ar. Miller, ct: Ion Lucian, Mircea Albușescu, Nae Roman, Carmen Căciulescu, Nicolae Gărdescu, Ștefan Glodaru, George Groner, Marius Pepino, Nucu Păunescu ș.a. 20.31: Muzică din opere 21.00: Cîntece și jocuri populare românești 21.45: Muzică vocală 22.00: Muzică populară românească 22.30: Moment

poetic 22.35: Muzică de dans 23.10—24.00: Simfonia în Re minor de Zigmunt Stojovski.

SÎMBĂȚĂ 2 MARTIE. Programul I. 5.07: Muzică distractivă interpretată de fanfară 5.30: Gimnastică 5.40: Cîntece și jocuri populare românești 6.07: Muzică ușoară 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare românești 6.45: Salut volos de pionier! 7.10: Melodii de estradă 7.30: Sfatul medicului — Cauzele bolilor glandelor endocrine 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece și jocuri 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică ușoară orchestrală 8.30: Tablouri simfonice „În stepele Asiei Centrale” de Borodin; „Rapsodia dobrogeană” de Ludovic Feldman 9.00: Roza vînturilor! 9.25: Cîntece pentru cei mici 9.40: Dansuri de estradă 10.00: Soliști și orchestre de muzică populară ale sfaturilor populare 10.30: Divertisment pentru orchestră de coarde de Bela Bartók — Orchestra simfonică de stat maghiară, dirijor János Ferencsik 11.05: Fragmente din opera „Pescuitorii de perle” de Bizet 11.35: Melodii populare românești 12.00: Balada pentru violoncel și pian de Mircea Neagu; Suita pentru vioară și pian de Dumitru Bughici — violoncelistul Serafim Antropov, violonistul Mihai Constantinescu și pianista Mariana Parnica 12.20: În săli și pe stadioane! 12.30: Muzică ușoară românească 13.10: Program Mozart — Concertul pentru corn și orchestră în Mi bemol major; Dansuri 14.00: Muzică ușoară cerută de ascultători 14.30: Muzică populară românească și a minorităților naționale 15.00: Concert distractiv 15.45 Actualitatea literară 16.00: Muzică ușoară la havalană 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică populară românească 17.10: Soliști ai teatrelor muzicale din țară 17.50: Știința în slujba păcii 18.00: Sonatele pentru pian de Beethoven în interpretarea lui Wilhelm Kempf; Sonata nr. 24 opus 78 în Fa diez minor 18.20: Program muzical pentru frunțași în producție 19.00: Scriitori din țară 19.10: Cîntă Aida Moga și Florin Dorlan 19.30: Muzică de dans 20.15: Jocuri populare românești 20.30: Muzică de dans 21.15: Emisiune de versuri: „Poetii noștri cîntă patria și partidul” 21.25: Muzică populară românească 22.25: Muzică de dans 23.03: Concertul nr. 2 în B bemol major pentru pian și orchestră de Brahms — solist Iakov Zak.

Programul II. 12.15: „Spre noi victorii socialiste” — program de cîntece și jocuri 12.35: Fragmente din operele „Lysistrata” și „Lăsați-mă să cînt” de Gheras Dendrino 13.15: Muzică populară românească 13.40: Muzică ușoară 14.10: Trepak de Musorgski; Dans rustic de Constantin Dimitrescu; Rondo de Debussy; Menuet antic de Ravel; Seguidilla de De Falla 14.30: Muzică de estradă 15.00: Din folclorul popoarelor 15.30: Suita „Picturi de Grigorescu” de Ion Hartulary-Darcelle 16.10: „Tineret, mîndria țării” — program de cîntece 16.30: Piese pentru pian de Grieg, interpretate de Arthur Rubinstein 17.00: Valsuri 17.30: Însemnări de reporter 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Melodii populare românești cerute de ascultători 18.30: Arit din opere interpretate de Mihaela Botez și Nicolae Florei 19.02: Suite de George Enescu — Suita a III-a în Re major „Săteasca” 19.30: Pe teme internaționale 19.40: Muzică ușoară de Nicolae Kirulescu 20.00: Muzică de dans 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Cîntă Ion Cristorescu și violonistul Ion Drăgoi 21.15: Muzică de dans 21.45: Agendă teatrală 22.00: Muzică de dans 22.32: Cvatretul în Mi bemol major de Marțian Negrea 23.10: Muzică de dans.

TELEZIUNE

DUMINICĂ 24 FEBRUARIE. 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar — „Lanțul minciunilor”, scenetă de Luiza Vlădescu; Telegazeta pentru tineri; „Floreasca”; Filmul „Recreația” 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate — Jurnalul agricol; Reportajul „Candidatul nostru”; Pentru o recoltă sporită de porumb; De vorbă cu frunțași în cultura speciei de zahăr; De la un meridian la altul; Muzică populară românească 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Seară de romane — cîntă o formație condusă de Victor Predescu. Soliști: Mia Barbu, Maria Moraru și Ștefan Lăzărescu 19.45: Filmul documentar „Din jurnalul pămintului” 20.10: Filmul „Cînd copacii erau mari” (Studiourile Maxim Gorki) 21.45: Noutăți în muzica ușoară. Prezentarea — Alexandru Culescu. Buletin de știri.

LUNI 25 FEBRUARIE. 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru pionieri și școlari — Cine știe să răspundă? 19.35: „File din opere” — cîntă soprana Elena Dima-Toroman, baritonul Dan Iordăchescu și basul Constantin Gabor 20.05: Filmul „Cavalerii teutonii” — seria I 21.35: Telesport. Buletin de știri.

MĂRȚI 26 FEBRUARIE. 18.30: Universitatea tehnică — „Procedee moderne de elaborare a oțelului”, de Gh. Rădulescu 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Știință și desenați — desenează Iurie Darie 19.30: Filmul pentru copii „Televizorul nu-i de vină” 19.40: Emisiunea de știință și tehnică — Ce este ereditatea? de conf. univ. Petre Raicu; Jurnalul de știință și tehnică 20.00: Filmul „Cavalerii teutonii” — seria a II-a 21.25: Cîntă o formație condusă de Silve Vișan. Buletin de știri.

MIERCURI 27 FEBRUARIE. 17.00: Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi — Telegazeta săptămîni; Creșterea productivității muncii în atenția colectivului Uzinei de mașini electrice București; Oameni obișnuiți; Procedee noi în metalurgie; Cîntece pentru patria socialistă; Program susținut de școala militară de muzică și echipa de dansuri a Fabricii de tricotaje „Bela Breiner” 19.00: Emisiunea pentru sate — Tribuna frunțașilor; În preajma alegerilor; Pentru apicultori; Muzică românească. Sfaturi pentru telespectatori. Buletin de știri.

JOI 28 FEBRUARIE. 18.30: Universitatea tehnică la televiziune: „Fabricarea coloranților”, de conf. univ. H. Sanielevici 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru copii — „Căpitanul Val-Virtej primește un semnal 8.O.S.” 19.40: Teatrul — „Unchiul Vanja” de A. P. Cehov — colectivul Teatrului Național din Cluj. Buletin de știri.

SÎMBĂȚĂ 2 MARTIE. 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru copii — „Albastră ca cerneala” — scenetă muzical-satirică de Octav Păncu-Iași și Titi Acs 19.45: Actori de cinema — Nikolai Cerkasov 20.55: În fata hărții 21.05: Realizări ale poporului nostru oglindite în creația artiștilor plastici 21.15: Pagini din umorul universal — fragmente din opera lui Anton Cehov, Ferenc Molnár, Gh. Brăescu și Mark Twain. Interpretează: Radu Beligan, Victoria Mierlescu, Eugenia Bădulescu, Elena Ioachim, Adela Mărculescu, Liliiana Tulescu, Ștefan Tăpălagă, George Oprina, Dem. Rădulescu și alții. 22.00: Muzică ușoară interpretată de Orchestra „Electrecord”. Dirijor — Alexandru Imre. Soliști — Roxana Matei, Margareta Alexiaru, Luigii Ionescu. Buletin de știri.

În acest an Direcția generală a poștelor va pune în circulație noi mărci poștale cu o tematică variată, tipărite în condiții grafice superioare.

Printre noile emisiuni poștale ale căror imagini le vom putea admira în acest an și care vor completa colecțiile noastre filatelice se înscriu și cele intitulate:

- 30 de ani de la greva ceferiștilor și petrolștilor din 1933;
- Construcții ale socialismului în Republica Populară Romînă;
- Cosmonautica în slujba păcii;
- Munca în transporturi rutiere, navale și aeriene;

SFATURI PRACTICE

● Vinul alb, necesar preparării unor sosuri, îl puteți înlocui cu puțin oțet în care ați dizolvat două bucăți de zahăr.

● Cîteva cristale de sodă fierțe în apă împreună cu resturi de săpun ras dau o soluție care înlocuiește cu succes prafurile de curățat. Această soluție se păstrează în sticle, folosindu-se în concentrația de 1-2 linguri de supă la un lighean cu apă.

● Ați sărat prea tare sosul? Nu-i grav. Îl puteți desăra cu ușurință punind în mijlocul farfuriei cu sos o bucată de zahăr pe care o lăsați circa 40 de secunde. Zahărul va absorbi surplusul de sare.

● Paharele dv. nu se vor sparge chiar dacă veți turna în ele cealul fierbinte, cu condiția ca ele să fie așezate pe un șervețel umed, iar za-

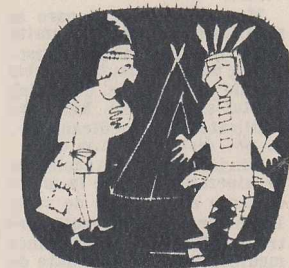
— Zlucă mărții poștale mînești (această serie va consacrată și celui de XV-lea Congres al Uniunii Poștale Universale, a cărei cofondatoare este și noastră);

— Sport — sporturi nautice și jocurile balcanice de București.

● O seamă de alte colecții în vedere tematicii din economia agricolă (pomicultură, gumeicultură, avicultură e).

După cum vedem, programul noilor emisiuni poștale românești se anunță foarte asigurind o largă reprezentare a subiectelor din diferitele domenii de activitate economică și social-culturală.

DIN TOATĂ LUMEA

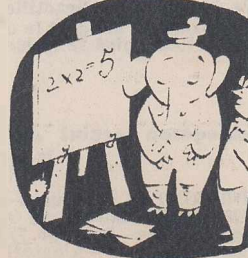
lor animale. Calculînd rezultatul de mărime și greutate ale părții ale creierului dirijează funcțiunile nervoase superioare și acelea care gleză funcțiunile strict fiziologice, Portman a ajuns la concluzia că mărimea și structura creierului sunt în funcție de mediul în care trăiește animalul.

Un frumos obicei ucis de mizerie

Potrivit unui vechi obicei numit „potaci”, o dată la cîteva ani, membrii unor triburi indiene din America de Nord își invitau acasă rudele și vecinii și — după un dans ritual complicat — împărțeau oaspeților tot ce aveau: bărci, piei și blănuri, haine și podoabe, nepăstrînd pentru ei decît o armă. Obiceiul acesta crea între membrii triburilor o mare apropiere, educînd în el disprețul față de tendința de acumulare a bunurilor materiale. Desigur însă că în prezent indienii nord-americani, locuind în cătune speciale, într-o stare de cruntă mizerie, nu-și mai pot permite luxul de a răpedă această frumoasă tradiție.

Care-i cel mai prost animal?..

Zoologul american prof. Portman a făcut recent cunoscut rezultatele cercetărilor sale în legătură cu „capacitățile intelectuale” ale diverse-

ne scriu, noi răspundem

in ajunul clogerilor

ceste zile premergătoare lor de la 3 martie, îl de agitație din comuna, ralonul Bacău, frecventat de nume-tăteni din partea lo-Fotografia pe care v-o am realizat-o la acest de agitație în timpul tliniri cetățenești. Par-țil au purtat discuții arginea unor articole e în presă privind rile obținute pe plan

C. BURSUC,
Bacău

Cum să-mi însănătoșesc lămiul?

un lămiu care a fost acum 8 ani cu portocal, cu portocal n-a înflorit ită; cea cu lămiu prinde r fructele cad înainte de a la maturitate. Cum însănătoșesc lămiul?"

Merla PĂTRAȘCU,
Abrud nr. 29, București

unde prof. univ. TEO-BORDEIANU, membru ondent al Academiei Române.

a de rodire a portoca- v. se datorește probabil ică ochiul altoit nu s-a Căderea fructelor de și de portocal poate fi linată de numeroase

Prin faptul că sînt sensibili la ger, citrușii crează în timpul iernii peri la rece sau în ca- de locuit, la căldură. iperile la rece, tempera- e menține permanent, amnă pînă în primă- ntre 5° și 7°. La această atură și la o lumină (semilunatic) plan- piră și transpiră puțin, e cauză se reduce mult sumul lor de apă și ițe hrănitoare; în ase- cazuri plantele se udă numai cu apă căldută 0°, dată în cantități n încăperile de păstrare a citrușilor nu se ad- scăderea temperaturii °, deoarece plantele în întregime; nu se ndă însă nici ridicarea aturii la 12-15°, de- în acest caz plantele prin frunze cantități apă, pe care rădăcinile ot absorbi la loc din ul din vas în care tem- a se menține încă la de 5-7°; în interiorul se creează deci un ilbru, din care cauză e pierd frunzele și frac- în aceleasi motive nu mandă matura citru- cursul iernii din came- i (5-7°) în alteie încăl- cit numai după încăl-

zirea prealabilă a pămîntului din vas prin udare cu apă căldută.

Atunci cînd sînt menținuți în camere de locuit la căld, la temperatura de 14-19°, citrușii au nevoie și de multă lumină; în acest scop se țin aproape de ferestrele îndrep- tate spre sud. În asemenea condiții de păstrare, pămîntul din vasele cu citruși se udă în mod obișnuit, însă cu apă căldută (14-16°).

Dacă temperatura din ca- meră se ridică peste 22-25°, citrușii pierd cantități mari de apă; din cauza insuficien- ței de apă din corpul plantei, bobocii florali, florile, fruc- tele și frunzele cad. Pentru a preveni uscarea peste mă- sură a aerului, în camere se așază vase cu apă, iar plan- tele se stropesc cu apă încăl- zită (14-16°); în același scop se aerisesc camerele, luînd măsuri pentru a feri plantele de curenții de aer rece de afară.

Pămîntul prea uscat din vas, udatul cu apă rece, pre- cum și udatul cu cantități mari de apă (înundare), după ce pămîntul din vas a fost mult timp uscat, provoacă de asemenea căderea bruscă a frunzelor și fructelor. Căderea frunzelor și fructelor mai po- te fi cauzată și de atacul plantelor de către unele specii de păduchi țestoși, precum și de lipsa substanțelor nutritive din pămîntul din vas.

Cîțiva fruntași din uzina noastră

Fotografia pe care v-o trim- it îl reprezintă pe cîțiva dintre fruntașii sectorului II pompe din uzina noastră: Gh. Voicu, Ion Velîșcu, Neagu Tănase, Gheorghe Sterian și Gh. Bucă, toți din brigada lui Dumitru Boerescu, precum și ing. Emil Dăbuleanu, șeful sectorului (al doilea din dreapta).

În luna Ianuarie a acestui an brigada și-a depășit planul în medie cu 30%, iar cu înce- pere de la 1 februarie realizează o reducere a pretului de cost cu 12% la pompe mari și cu 7% la pompe mici.

Dumitru MUȘAT,
meștru la Uzina de pompe și mașini agricole din București

Neuitatul Grock

"Aș dori să cunosc cîte ceva din viața marelui artist de circ Grock".

Grigore GHEORGHE,
muncitor la Fabrica de ace de tricotat - București

Răspunde I.C. BUTNARU,
secretar literar al Circului de Stat din București.

Elvețianul Grock, pe nume- le său adevărat Karl Adrian Vettas, a pășit pentru prima oară în manejul circului la vîrsta de 18 ani. În lunga sa carieră de clown în cele mai mari circuri din lume ea și pe scenele celor mai cunoscute teatre de varietăți și music- hall, Grock s-a remarcat prin

interesanta sa mască grotescă și ca unul din întemeietorii numerelor moderne de excent- tric-muzical.

Prin 1920, numărul său dura 30-35 minute, iar prin anul 1930 a ajuns la aproape o oră. Fiind un bun acrobat, echili- brist și muzicant interpret la mai multe instrumente,

crea numere originale, pre- luînd și prelucrînd totodată o serie întreagă de trucuri clasice de circ, punîndu-le în valoare prin marel său talent. Tot ceea ce făcea era simplu, firesc. Nici o ostentație nu altera rezerva sa nepuizabilă de umor.

Grock a creat acel nemur- tor erou al comediei de circ - August. Vesnic nefericit și neînțeleș, simpatic și inte- ligenț sub masca falsei sale „prostii”, el era întotdeauna victima partenerului său sau a propriei sale neîndemînări. Dar în orice situație îl înflo- rea pe buze un zîmbet plin de înțelepciune care arăta de fapt profunză sa superioritate, și în ciuda soartei potrivnice el nu se lăsa niciodată învins.

Grock era un mare inter- pret, un virtuos al ficărilor instrument cu care și executa numerele muzicale. Atunci cînd, timid și grav, cu figura insufletită, interpreta ultima bucată și păreașe manejul, acordurile vioarei sale mai răsuna în inimile spectatorilor.

La Grock totul era măsurat, exact. Pînă și modulăția gla- sului său arăta că totul e stu- diat; nimic gratuit sau im- provizat.

S-a stins din viață la 14 iulie 1959, în vîrstă de 79 de ani, o dată cu moartea lui luînd sfîrșit și o parte din ceea ce însemna circul clasic.

La un cerc agrotehnic

La Gospodăria agricolă co- lectivă „30 Decembrie” din Teiuș funcționează în timpul iernii un cerc agrotehnic. La forma respectivă de învă-

fămînt iau parte 111 cursanți, mulți dintre ei colectivîști fruntași. De la aceste cursuri vă trimit două fotografii, una reprezentînd colectivîști în sala de cursuri, iar cealaltă pe ingineria Victoria Hrușca vorbind cursanților despre cultivarea porumbului dublu hibrid.

Ileana TEREK,
Deva

Cititorii către cititori

Următorii cititori doresc să corespunde prin poștă: Jan Borikiewicz, Lodz 43, Ast- wnantow 11/1, R.P. Polonă: filatelle (în romînă, rusă, germană și franceză); Czes- law Szulc, Lodz, ul. Ksiedza Brzozki 1, R.P. Polonă: filatelle; Robi Urs, laborant, orașul P. Groza, str. Frunta- șilor nr. 34/12: literatură, ilustrate, istorie, cinema; Goli Mihai, laborant, orașul P. Groza, str. Minerilor nr. 25/9: literatură, istorie, cinema, ilustrate; Adriana Macovei, Școala pedagogică Buzău, anul IV: ilustrate; Iamoschi Veronica, Școala tehnică hortico- lă Curtea de Argeș, bd. R.P.R. nr. 15: ilustrate; Marin Popa, muncitor maca- ragiu, Hunedoara, str. Perin- țel nr. 19: ilustrate; Gocîrlea Vasilica, elevă, Buzău, str. Nimfelor nr. 46: ilustrate; Niculina Radu, elevă, Buzău, str. N. Bălcescu nr. 50: ilus- trate; Vasile Ban, tehnician, și Teodor Ban, strungar, Hu- nedoara, str. 23 August nr. 15: literatură, cinema, teatru, ilustrate; Pleșca Papiu Mihail, jurist, București, str. Al. Sahia nr. 59: ilustrate; Lo- rentz Ștefan, inginer, Giurgiu, str. Gării nr. 130: ilustrate; Nicușor Pinosanu, elev, Școala de horticultură, com. Birsești, rn. Tg. Jiu: literatură, ilus- trate; Cadar Alexandru, elev, Gherla, str. Bobilna nr. 42, reg. Cluj: film, sport, filate- lle, ilustrate; Dan Corsenschi, muncitor furnalist, Hunedoa- ra, bloc 74, ap. 19, cam. 1: literatură, filatelle, teatru, ilustrate.

În luptă cu sloiurile

Vă trimit o fotografie realizată recent de mine la gurile Dunării. Ea redă un aspect al operațiilor efectuate de remorcherul „Poarta Albă” pe brațele fluviului. Echipajul spîrgătorului a luptat cu sloiurile de la începutul iernii și pînă acum, des- chizînd calea navigației pen- tru vasele mai puțin puternice care duceau sau aduceau muncitori angajați toată iarna în campania de recoltare a stufului din Delta. În acest fel s-a evitat blocarea Dună- rii pe una din cele mai impor- tante porțiuni.

Maxim GHERASIM,
muncitor, Tulcea,
str. Griviței 59

De la fotocorespondenți

Un aspect din noul oraș mun- citoresc Cluj. (E. Turcu)

Biănurile artificiale se obțin și prin tricotare mecanică. Fotografia reprezintă o astfel de operație la Fabrica „8 Martie” din Piatra Neamț. (B. Constantin)

Una din sălile peșterii Scă- rișoara. (A. Petru, student, București)

Pe scurt

George Tarla, Reșița-Bocșa. În legătură cu lucrarea dv. adresată-l-vă Editurii pentru Literatură (București, bd. Ana Ipătescu nr. 39), iar povesti- rea științifico-fantastică trimi- teți-o Editurii Tineretului (București, Piața Școlii nr. 1).

Daniela Ruzik, Medias. Desigur că ne puteți trimite oricînd fotografiile pentru ru- brica noastră „De la foto- corespondenți”, reprezentînd aspecte din actualitatea econo- mică și culturală a orașului și a ralonului dv.

Alexa Dumitru, Hunedoara; Adriana Dumitrașcu, Arad; Mariana Bader, Oravița; Huszka Mihaela, Oravița; Ionescu Petre, Reșița; Groza Marin, București; Mitel Popa, Timișoara; Negoia Lucia, Rm. Vlcea; Dumitrache Ion Mircea, Reșița. După cum ați observat și dv., în rubrica noastră apar adesea și numele unor cititori din străinătate ce vor să corespundă cu cititori din țara noastră. Anulchi Ghijă, Arad; Leo- nard Maximilian, Baș; Frenț Ștefan, Ocna Mureșului: 1) Deoarece avem foarte multe asemenea cereri ce și asteap- tîndul, va trebui să aveți răb- dare. 2) Vă rugăm să ne co- municați adresa exactă și profesiona.

Nicolas Marin, Craiova. Peisajul trimis nu e lipsit de frumusețe. Așteptăm și alte imagini interesante din regi- nea dv.

ACĂRA

lă social-politică
literar-artistă

Anul XII—Nr. 8 (404)
23 februarie 1983

REDACȚIA:
BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10
int. 1744

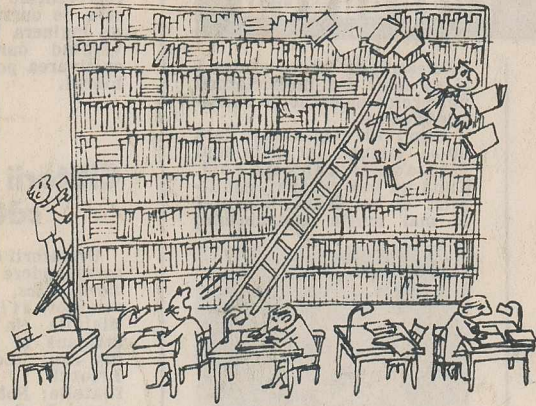
ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

... Astfel lepurii cred că mă duc la pescuit.
E. ARNO

Linște, vă rog!!!
E. ARNO

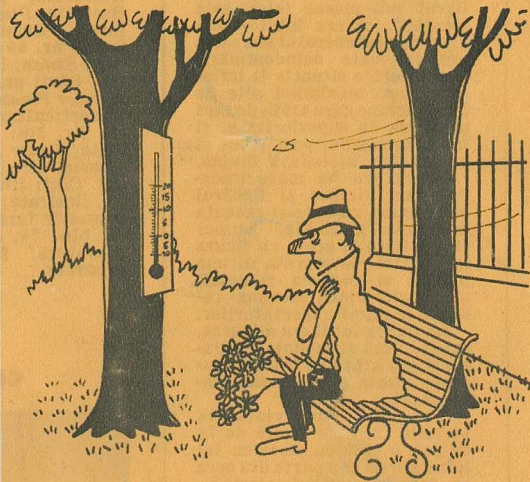

— Aveți nevoie de un martor... ocular?
Din „Paese Sera”

UMOR

Fără cuvinte.
Din „Eulenspiegel”

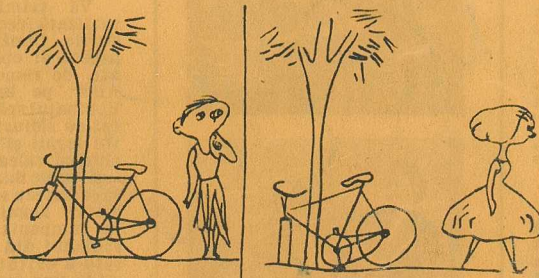
— O mai aștept pînă la... minus 5 și plec...
Din „l'Humanité Dimanche”

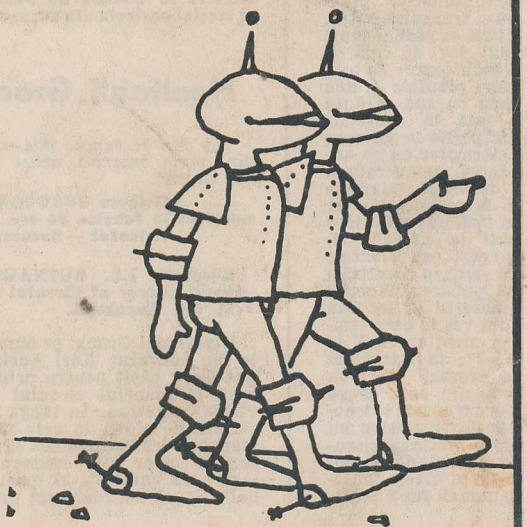
Uite-așa îți citește ziarul, duminica...
Din „Paese Sera”

Fără cuvinte.
Din „Schweizer Illustrierte”

Fără cuvinte.
Din „Eulenspiegel”

Teribil seamănă gemenii ăștia...
Din „Eulenspiegel”